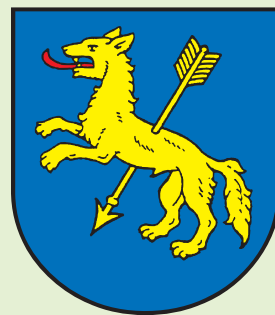

— R ý m a ř o v s k ý —
horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 12/2009

vyšlo 19. 6. 2009

cena 15 Kč

**Zástupci města uvítali do života
dvacet malých občánků**

**Koryto Podolského potoka je opět
plně průtočné**

**Bříšňí tanečnice skupiny Neila
přivezly medaile z národního kola**

MEZI NEBEM A ZEMÍ

ročník XI.

Foto: JIKo

**Za zlatavým mokem do podzemí Excelentu
aneb Jak vaří sládcí v Rýmařově**

**Na tradiční závod horských kol
na Kubitárně se sjelo 139 závodníků**

Téma vydání

Ohlédnutí za Dětským dnem

Dětský den ve Staré Vsi

Dětský den v Ondřejově

Dětský den v Dolní Moravici

Dětský den v Rýmařově

...ve Staré Vsi**Čmeláci se zapojili do her bez hranic**

Úsměvný, hravý, bezprostřední, pestrý, zábavný, milý. Takový byl Dětský den ve Staré Vsi, který byl zahájen kynologickou ukázkou nejrozmanitějších plemen od čivav až k německým ovčákům. Pejsci dokazovali poslušnost a oddanost pánovi. Dětský den pokračoval hlavním programem v duchu soutěží a her bez hranic. Ve třech družstvech úporně zápolila padesátka dětí ve fyzicky ná-

ročných disciplínách pod vedením svých čmeláčích rodičů za obrovského povzbuzování. Malí čmeláci stavěli své příbytky z krabic, kostek, běhali slalom...

Následovalo tradiční kácení májky. Hasiči měli zpočátku problémy s jejím pokácením, ale vše dopadlo nakonec úspěšně. Následná ochrana VIP osoby airsoftové skupiny z Rýmařova ukázala šikovnost a zapálení pro věc.

Odpoledne se překulilo k podvečeru a byl konečně čas na tradiční špekáčky, výborný srnčí guláš s pivečkem, chlebičky a další dobroty pro děti i dospělé.

Den dětí ve Staré Vsi se určitě povedl, a proto se všechny děti i dospělí těší už na ten příští.

starosta Mgr. Petr Staněk

...v Ondřejově**Soutěže se šmouly**

Náš život ovládá periodičnost, pravidelné střídání a opakování ročních dob, svátků a výročí. Některé pravidelně se opakující události jsou otravné jako daňové příznání, jiné, jako třeba volby, vesměs neutrální či přinejlepším neurčitě nadějně, pár z nich je pro převážnou většinu radostných - například Vánoce. Pravdou je, že v dnešní době i malý svátek potěší. Jedním z takových malých svátků je den těch nejmenších - Den dětí.

Ten letošní v Ondřejově podléhal režii Tátky Šmouly a jeho veselé družiny, která se rozhodla zpříjemnit dětem předprázdninový čas. Pravda je, že na sebe vzali úkol nikterak snadný, poněvadž počasí se zjevně rozhodlo jakékoliv snahy v tomto ohledu vytrvale sa-

botovat. Nejen že připravilo dětem i dospělým víkend na tento měsíc nezvykle studený, ale přidalo k tomu i pár vrchovatých konví deště. Zlomyslný zahradník naší přírody navíc v onu inkriminovanou neděli zaléval po etapách, takže sotva se malí i velcí zlákáni přestávku osmělili vystrčit nos, natočil jim další kbelík. Naštěstí se děti ani dospělí nenechali počasím otrávit a dostavili se v hojném počtu. Útočiště jim poskytl prozřívavě přichystaný stan.

Těžiště dne spočívalo v soutěžích. Jako první si zasoutěžili sami šmoulové i s čarodějem Gargamelem, kteří měli za úkol uhodnout, kterou postavu ta či ona maska představuje. Následovalo hodnocení té nejlepší, jíž se stal Kluk z plakátu - maska sice úspěšná, ale za

tehdy panujících teplot si o nachlazení koledující. Program se tím však zdaleka nevyčerpává, děti soutěžily v navlékání korálků, vybarvování šmoulích omalovánek, poznávání potravin poslepu či výrobě a barvení odlítků ze sádry. Sotva déšť trochu polevil, vyhrnulo se osazenstvo ondřejovského dne dětí ven, aby se spolu se šmouly a Gargamelem zúčastnilo přetahování lanem. V něm bylo družstvo modrých skřítků skupinou čarodějovou na hlavu poraženo a nezachránil je při tom ani Tátka Šmoula se Šmoulinkou dohromady.

Den dětí v Ondřejově tak ukázal, že ani nepříznivé okolnosti nemusejí být překážkou v zábavě - pokud se nedají přeskochit, dají se aspoň obejít.

JaPo

...v Dolní Moravici**Na zemi i ve vzduchu**

Kdo by neměl chuť zažít adrenalinový let horkovzdušným balónem jako za časů bratrů Josepha a Étiennea Mongolfierových. Vzlétnout do výše a pozorovat Jeseníky z ptáčích perspektivy. I taková přání lze uskutečnit. Postaral se o ně hotelový komplex Avalanche v Dolní Moravici, který ve dnech 5. - 7. června uspořádal v rámci Dne dětí sportovní a kulturní víkend spojený s řadou zábavných a netradičních atrakcí, mezi které patří i již zmíněné lety balónem.

Počasí nebylo návštěvníkům příliš nakloně-

no, ale ti, kteří zavítali do hotelového komplexu Avalanche, nelitovali. Děti měly k dispozici skákací centrum - nafukovací hračky, trampolíny a nejrůznější skluzavky, opodál byl pro ně zase připraven řetězový kolotoč, pro ty větší pak paintballová střelnice nebo střelnice pro lukostřelbu, kde si mohly vyzkoušet, jak se páli na terč. Koho věčné běhání po atrakcích unavilo, mohl navštívit nově otevřenou solnou jeskyni nebo si sednout do letního amfiteátru a užít si připravený

program, ve kterém vystoupila například westernová kapela Kentauři. Pro nejmenší bylo dále připraveno představení loutkového divadla pod názvem Kašpárkův svět či vystoupení revivalové skupiny Dalibora Jandy, dále zábavné odpoledne s rádiem Čas nebo závěrečný balónový ples a noční světelná show pro dospěláky. Zkrátka bylo z čeho vybírat a litovat může jen ten, kdo se Dne dětí pod záštitou hotelového komplexu Avalanche nezúčastnil.

JiKo

...v Rýmařově**Skákací hrad i stánek se sladkostmi byl v obležení**

Na neděli 30. května 2009 připravila Místní organizace ČSSD Rýmařov na hřišti ulice Jesenícká dětský den. Počasí dětem sice nepřálo, ale děti se přišly s rodiči pobavit a zasoutěžit si. Každý soutěžící obdržel za svůj výkon nějakou drobnou odměnu. Letos byl zdarma i skákací hrad a stánek se sladkostmi a hračkami. Probíhaly také různé kvízy o věcné ceny. Děti i dospělí se občerstvili pečenými klobá-

sami, koláčky a limonádami. Dětský den navštívil i Vojta Mynář, kandidát do Evropského parlamentu. I přes rozmary počasí se dětský den vydařil. Chtěl bych poděkovat členům místní organizace ČSSD za pomoc při realizaci a sponzorům za příspěvek - Pekárně Rýmařov, Autobazaru Lašák, firmě Štulo M., panu Galiasovi. Tak zase za rok.

*Ing. Kala Jaroslav,
předseda MO ČSSD Rýmařov*

Pár slov... o jedné ztracené iluzi

Když jsem koncem padesátých let jako studentík geologie hlтал přednášky našeho pana profesora Beneše, nadšeného kosmologa, těšil jsem na další nové objevy, které rozšíří naše znalosti o vesmíru a o postavení naší Země a sluneční soustavy. Tehdy jsem věřil, že pokrok vědeckého poznání mne dovede až k pochopení podstaty vesmíru a procesů, které v něm probíhají. Nesmírnou zvědavost ve mně vždy také vyvolávala otázka vzniku života na Zemi a na jiných místech ve vesmíru. Pro nás tehdy platila jakoby s konečnou platností materialistická evoluční hypotéza koacervátů (prebiotická polévka) sovětského vědce A. I. Oparina („vylepšovaná“ pseudovědeckými názory O. Lepešinské, kolegyně podvodníka akademika Lysenka), která však z dnešního pohledu pouze zahájila proces seriózního vědeckého zkoumání možnosti vzniku života. Problém se ukázal být mnohem složitějším, než většina lidí, ale i vědců předvídala, a do dnešního dne nebyl uspokojivě vyřešen.

A dnes už také vím, jak naivní byla moje představa, že časem porozumím vesmíru. Plně jsem si to začal uvědomovat již v době, kdy se začalo ukazovat, jak rozdílná jsou např. jednotlivá tělesa naší zcela nepatrné sluneční soustavy. A co teprve naše galaxie a miliardy galaxií v našem nekonečném (?) vesmíru, ve kterém se vzdálenosti měří v jednotkách pro člověka zcela nepředstavitelných. Dál hltám zlomky informací, snažím se pochopit Vesmír v kostce geniálního vědce S. Hawkinga, práce J. Grygara, G. Sagana a dalších. S čím dál tím větším údivem a respektem k životu na zemi i k vesmíru, ale již bez vidiny nějakého konečného poznání. Naopak, všechno v makrokosmu, ale i v mikrokosmu se jeví být čím dál složitější.

V poslední době mne oslovily dvě informace týkající se vesmíru - vypuštění výzkumné sondy Kepler, která se bude pokoušet objevit případnou existenci planet, jež by mohly alespoň zčásti splňovat nejdůležitější předpoklady pro možnost života v mezích našich dosavadních představ. (Pro zajímavost - vynikající astronom J. Kepler v roce 1598 vypočetl z biblických údajů přesné datum stvoření světa na neděli 27. dubna 3877 před Kristem.)

A druhou zprávou ze stejného oboru, i když ze zcela jiného světa, je prohlášení oficiálního astronoma Vatikánu J. G. Funese, který připsal existenci mimozemských bytostí a napsal: „*Obecně se uznává, že existuje 100 miliard galaxií a v každé z nich je 100 miliard sluncí. Okolo většiny z těchto sluncí obíhají planety. Je proto velmi pravděpodobné, že některé z těchto planet se podobají Zemi. Také je možné, že ve vesmíru jsou další formy života obdařené inteligencí.*“

A papež Jan Pavel II. v roce 1996 prohlásil, že pravověrný katolík může být evolucionistou, ve Spojených státech Nejvyšší soud prohlásil, že tzv. nauka o stvoření není věda.

No vida, takže nejenže už neplatí přísné hranice mezi „materialistickým“ učením o vesmíru a náboženstvím, ale dokonce země, ve které nejméně polovina lidí věří, že Bůh stvořil jednorázově člověka takového jaký je, vypustila výzkumnou stanici zkoumající možnosti existence „bytostí“ mimo naši Zemi. Tak přece jen něco se od dob mých studií změnilo.

Předpokládá se, že vesmírný dalekohled Kepler, který je zaměřen jen na zcela nepatrný úsek oblohy v souhvězdí Labutě ve vzdálenosti asi 3000 světelných let, by mohl zjistit až 50 planet splňujících teoretické předpoklady pro možnost života. Ale zase jedna další „zrada“ - nejdříve až v roce 2013! A to samozřejmě bude jen začátek možného dalšího výzkumu. Navíc, všechno, co přístroje budou schopny zjistit, se událo již před 3 tisíci let. A i kdyby nakonec byly skutečně zjištěny možnosti existence života v nějaké formě, možnost ověření skutečného stavu „na vlastní oči“ by byla stejně zcela nereálná, vždyť se jedná o vzdálenost větší než 1000 miliónů miliónů kilometrů. Tam nikdy nikdo nedoletí! A i kdyby někdo mohl letět rychlostí světla, i tak by mu to trvalo 3000 let! Ani mumie tak dlouho nevydrží. To se to pak snadno mluví o možnosti života někde jinde. A uvažovat v lidských dimenzích, to už vůbec nejde.

Takže dnes už je to jasné, pro můj život plně platí Sókratovo „vím, že nic nevím“. Jedno ale vím s jistotou - nejsem v tom sám!

M. Marek

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města	
Volby do Evropského parlamentu	str. 5
Zpravodajský servis ve zkratce	
Koryto Podolského potoka je opět průtočné	str. 5
Štáfeta	
Zdenka Příkrylová se ptá Jiřího Karla	str. 7
Zdravotnictví	
Podhorská nemocnice zavede jednodenní chirurgii	str. 8
Reportáž	
V kůži sládka aneb za rýmařovským Excelentem do podzemních kobek	str. 12
Městská knihovna	
Zahraniční projekty Jindřicha Štreita	str. 17-18
Městské muzeum a Galerie Octopus	
Na jednu noc do historie	str. 19
Organizace a spolky	
Do záchranné stanice zamířili dva výři a smec	str. 23
Sport	
Desetiboj dosprintoval do cíle	str. 28

MUZEUM V BRUNTÁLE
Vás zve na výstavu

NOTAFILIE

koniček a věda o papírových platidlech
z numismatické sbírky RNDr. Petra Šindeláře
(bankovky, nouzová platidla, bony, medaile a vyznamenání)

zahájení ve čtvrtek 11. června 2009 v 17.00 hodin
v malé výstavní síni bruntálského zámku
výstavu uvede: Jindřich Gola

ZÁMEK BRUNTÁL 12. 6. - 16. 8. 2009
otevřeno denně mimo pondělí od 9.00 do 17.00 hodin

Aktuálně z města

Volby do Evropského parlamentu

Víkendové volby (5. - 6. 6.) do Evropského parlamentu poznamenala podle politologů nízká volební účast i vyostřená předvolební kampaň. Překvapením jsou podle nich mizivé zisky neparlamentních stran a také neúspěch Strany zelených. Zatímco v minulých evropských volbách propadlo ko-

lem 12 procent hlasů, letos jich propadla téměř čtvrtina.

Pokud se podíváme do tabulky spádového obvodu Rýmařova, zjistíme, že nejpočetnější skupina oprávněných voličů přišla k volební urně v Tvrdkově (32,50 %), nejvíce hlasů pak odevzdali voliči v Rýmařově

(1722), z toho jich však šestnáct bylo neplatných. Voliči v Rýmařově se procentuálně řadí k nižšímu průměru v účasti na volbách, dostavilo se totiž pouhých 23,67 % voličů. Celkem přišlo ve spádovém obvodu Rýmařov 3198 voličů, což je 23,25 procent.

JiKo

Rýmařov

Obec název	Voliči v seznamu	Volební účast v %	Platné hlasů	% platných hlasů
Břidličná	2 960	21.25	623	99.20
Dolní Moravice	332	30.72	102	100.00
Horní Město	770	21.30	163	100.00
Jíříkov	247	20.24	50	100.00
Malá Morávka	612	23.86	143	97.95
Malá Štáhle	121	28.93	35	100.00
Rýmařov	7 282	23.67	1 706	99.07
Ryžoviště	520	20.77	108	100.00
Stará Ves	439	27.33	119	99.17
Tvrdkov	200	32.50	64	98.46
Velká Štáhle	287	20.56	59	100.00
Celkem	13 770	23.25	3 172	99.19

Volby do Evropského parlamentu v městě Břidličná.

Foto: Daniel Mach

Zpravodajský servis ve zkratce

Koryto Podolského potoka je opět plně průtočné

Minulý týden přistoupili pracovníci Lesů České republiky k odstranění nánosů v úseku Podolského potoka od mototechny po jez na Podolské. Stalo se tak na žádost města Rýmařova. „Před samotným odstraněním naplavenin byl v této části potoka proveden biologický průzkum, slovení rybí obsádky a práce jsou prováděny tak, aby nedošlo k poškození dalších živočichů, zejména chráněné mihule potochní, a to za dozoru ichtyologa z Ostravské univerzity,“ sdělil k plánovanému odbagrování zeminy v korytě potoka vedoucí odboru životního prostředí a regionálního rozvoje František Čermák. Jde o protipovodňové opatření, neboť koryto

Podolského potoka má v tomto úseku kapacitu pouze na tzv. dvacetiletou vodu a nánosy tuto kapacitu ještě významně snižují. Ten, kdo se domnívá, že v Rýmařově nemůže v žádném případě dojít k povodním, je zcela na omylu. „To, že nás v roce 1997 a následně v roce 2002 nepostihly povodně, byla jen šťastná shoda náhod. Dešťové srážky spadly totiž zejména do povodí Opavy a Bělé, a tím došlo k tomu, že záplavy postihly spíše Vrbensko a Jesenícko a našemu regionu se naštěstí vyhnuly. Příště však takové štěstí mít nemusíme. Proto ta opatření s průtočností Podolského potoka,“ vysvětluje vedoucí odboru ŽPaRR František Čermák. JiKo

Jíříkovská galerie má další prvenství

V pátek 12. června byla Jiřímu Halouzskovi ze stejnojmenné jíříkovské galerie U Halouzků udělena agenturou Dobrý den v Pelhřimově hlavní cena Kuriozita roku 2009.

Stalo se tak poté, co byl Halouzkův dřevěný vyřezávaný drak chrlící oheň, který nemá ve střední Evropě obdobu, zanesen

do české verze Guinnessovy knihy rekordů. Trojhlavý drak je vytvořen z jediného kusu topolového dřeva, váží čtyři tuny a měří 849 cm, v nejširším místě má obvod 404 cm a díky důmyslné vnitřní konstrukci dokáže za pomoci zabudovaných plynových hořáků chrlit z tlamy až třímetro-

vé plameny. Z tohoto důvodu byla část hlavy draka opatřena oplechováním. Rekordní socha, jejíž vznik byl inspirován skutečností, že Jíříkov má draka ve svém znaku, byla do České databanky rekordů agentury Dobrý den Pelhřimov zaregistrována již na sklonku roku 2008 a k vidění

je střídavě na hradě Sovinci a v Pradělové galerii U Halouzků v Jíříkově. Protože je festival Pelhřimov - město rekordů pořádán pod záštitou hejtmána kraje Vysočina a starosty města Pelhřimova, cenu Kuriozita roku 2009, která je zároveň hlavní cenou festivalu, předával řezbář

Jiřímu Halouzkoví sám hejtman kraje Vysočina MUDr. Jiří Běhounek. Nutno dodat, že do této kategorie se přihlásily dvě stovky účastníků.

Socha draka bude k vidění také ve dnech 4. a 5. července na hrádku Sovinci, kde sehraje hlavní roli v pohádce O Sovím králi, kterou zahrají děti z rýmařovského dramatického oboru Základní umělecké školy v Rýmařově pod vedením Silvie Jablončíkové, a to vždy v 11 a ve 13 ho-

din. Tato netradiční hradní akce nezůstane jen u pohádky a probouzení draka chrlícího oheň. Na své si přijdou také milovníci přírody nebo lovci divé zvěře. Pro ně je totiž připraven bohatý program, například střelba z kuše a luku, hod oštěpem na medvěda, chytání zvěře do lasa, lovení ryb nebo naučný koutek přírody. Děti se budou moci pozvít na dřevěném kolotoči, dospělí budou moci zase ochutnat dračí maso. *JiKo*

Přivítali jsme nové občánky

V sobotu 13. června pozval městský úřad ke společenskému aktu vítání dětí do života a jejich slavnostnímu zápisu do pamětní knihy města dvacet nových občánků. Vítání dětí zahájila tradičně zastupitelka města a předsedkyně komise pro společenské záležitosti Květoslava Sicová, která přivítala malé občánky, jejich rodiče i prarodiče. Slavnostní projev v reprezentačním koncertním sále Střediska volného času

Rýmařov přednesla předsedkyně kulturní komise Božena Filipová. Všechny přítomné pozdravil a rodičům poblahopřál k narození dětí také starosta města Petr Klouda s předsedkyní osadního výboru v Ondřejově Anežkou Továřkovou. S dětskými říkankami uvítali novorozence žáci Základní školy Rýmařov pod vedením Jarmily Labounkové. Děti předaly maminkám kytičky a malým oslavencům plyšové

sluníčko, aby jim neustále svítilo na jejich životní cestu. V sobotním odpolední se uskutečnila celkem dvě vítání dětí. Holčičky daly v celkovém počtu klukům „na frak“. Dostavilo se jich totiž celkem třináct, zatímco chlapečků bylo jen sedm. Nejstarší pozvanou dívenkou byla Natálka Kováčová (nar. 25. 2. 2009), nejmladší Evička Janová (8. 5. 2009).

Kolektiv nadšenců, díky kterým se tato vítání jednou za čtvrt roku konají, zaslouží veliký dík - ať už jsou to zdravotní sestry, zástupci města nebo neodmyslitelný muzikant a fotografové, díky nimž mohou mít rodiče narozených dětí pěknou vzpomínku na počátek života svých synů a dcer. Přejeme našim novým občánkům a jejich rodinám dny plné pohody a štěstí. *JiKo*

Poděkování

Za město Rýmařov chci vyjádřit poděkování Janu Hudáčkovi z firmy Pipa Klempřství, s. r. o., za rychlou a navíc sponzorskou opravu střešní krytiny na přístavku kostela Narození Panny Marie v Jamartících, který je v majetku města Rýmařova.

Ing. Jaroslav Kala, místostarosta

Foto: archiv MěÚ Rýmařov

Diakonie ČCE - středisko v Rýmařově

pořádá

v úterý 23. 6. 2009 ve 13.30
na zahradě střediska Diakonie,
na tř. Hrdinů 48

Opékání buřtů

**Ve 13.30 bude odvoz
od Komerční banky.**

Srdečně Vás zvou
zaměstnanci střediska Diakonie.

Štafeta

Znamé osobnosti se ptají známých či něčím pozoruhodných osobností na to, co je zajímavá a co by mohlo zajímat i čtenáře. Společně s otázkami předávají pomyslný štafetový kolík, který zavazuje dotazovanou osobnost oslovit s podobnými či úplně jinými otázkami dalšího zajímavého člověka.

Zdenka Přikrylová se ptá Jiřího Karla

Proč jsem si ho vybrala: Jiřího Karla považuji za jednu z nejzajímavějších osobností našeho města, za největšího znalce jeho historie, díky němuž jsem začala mít Rýmařov mnohem raději. Při mých chabých pokusech přenést něco z dějin Rýmařovska na stránky našich novin mi nikdy neodmítl poradit a pomoci.

Znáte Rýmařov ve všech jeho proměnách od dob založení první osady až po dnešek. Které období považujete za zlatou éru tohoto města, ve kterém byste sám rád žil?

Konstatuji s hrůzou, že čím víc se věci obírám, sílí pocit, že vím po čertech málo.

Pokud bych však z toho mála vybral, jistě by se jednalo tak o léta 1325 - 1378. Jednak trvale inklinuji ke středověku, jednak se šťastné město v klidu dynamicky rozvíjelo, mělo ohromnou naději, že bude velké, a bylo bohaté. Gotické město skvěle prosperovalo, doly pracovaly, rud bylo dost a na Hrádku se tavilo zlato; a ty lesy! Lidé měli s trochou idealizace jako každý v té době nesporně více zábrán, pokory, víry, oddanosti, nečekali, co jim spadne shůry, zločiny se trestaly, ba i klepy. Příkládali ruku k dílu, jinak by se město nevyvíjelo, a já vůbec raději stavím, než bouřím. Kdo by nechtěl prožít velkou dobu skvělých králů, za které se nikdo nemusel stydět. Nebojácný a čestný diplomat Jan, co neutíkal z bitev, moudrý, vzdělaný Karel IV. a jeho věrný bratr Jan Jindřich a lidé kolem nich, dalo by se dlouho povídat. Když to srovnám s dneškem? Nějaký ten mor, požár či stínání bych si ale odpustil.

Je v historii Rýmařova nějaké tajemství, které byste rád rozluštil?

No, jsem člověk zvědavý a nejedná se zdaleka o jedinou věc. Rád bych zjistil třeba přesný letopočet založení města, když ne datum zakládací listiny, pokud existovala. Kdysi totiž zavazoval i ústní slib či rukoučání, dneska, jak známo, neplatí ani ten proslulý cár papíru, natož veřejná proklamace, podívejte se na nedávný parlament. Rád bych věděl, zda byl Reymar skutečný a jaký vlastně byl, byl-li. Jak získali Strálek bratři Valečovští, jak vypadal renesanční janovický zámek Grünbüchlu, kdo ve 3. století ztratil v budoucím Rýmařově sextans z jihu Hispanie, kde přesně stával Muchochov atd. Ale jsou i tajemství současné historie, třeba který lump ukradl zámecké hodiny či ornát z muzea, jaký hřup nechal zbourat špitální kapli sv. Josefa naproti hotelu Praděd, přežije-li zámek naší péči. Těžko vybrat, ale něco by se rozluštit dalo. Záhad by bylo, jak dí bratři Slováci, neúřekom, hůře s luštěním.

Kdybyste měl město Rýmařov připodobnit k nějakému zvířeti, které by to bylo?

Zajímavá, ale těžká otázka. Rozhodně ne Fénix, město ještě zdaleka nevstalo z popela, ba ani zimy už nejsou to, co bývaly. Pravil kdysi kolega, drkotaje zuby, že se má město zasypat a budou se zde chovat lední medvědi. Rýmařov byl kdysi půvabný a nevypadal útočně jako jiná města, takže asi ke kamzíkovi, ovšem tehdy. Jednoho svrbí jazyk, ale mohl by urazit. Ono se něco přidalo, něco amputovalo, něco zchátralo. To by bylo na dlouhou debatu. Spíše bych řekl, že se ještě pořádně zapotíme, než z něj uděláme třeba elegantního jednorozce či gryfa.

Máte jako historik nějaký nesplněný sen - téma, které byste chtěl prostudovat, o němž byste chtěl napsat?

Víte, že ano? Nesmírně si vážím Harrachů, kolik rodin dalo zemi tolik vynikajících lidí a tak málo černých ovcí. Dosud vyšlo jen několik drobných monografií, to by bylo téma. Jenže, archivy najdete od Bruntálu přes Olomouc, Brno až do Vídně i jinde, byla i slezská větev a rohravská, to je věc finančně a časově náročná nad možnosti dědka s českou penzí. Ergo je to passé. Rád bych se pustil do vývoje našeho města či regionu, informací mám moře, ale nikdy jsem nepsal do šuplíku, kdo by to vydal, pokud by to vůbec za něco stálo? Život mě naučil nechodit v oblacích. S bráškou soukromníčím na dlou-

hém textu o naší staré vlašské rodině. Sám se divím, ale o práci zatím nemám nouzi a právě na něčem s chutí pracuji.

V mládí jste hrával s jazzovou kapelou. Kdyby to bylo možné, s kým byste si rád zahrával?

Jistě bych rád, ale už by se to určitě nedalo poslouchat. Pokud by mi však někdo shůry seslal na chvilku zmizelý nátlak a prstoklad, to bych si s chutí zafoukal třeba dvanáctku, ale také od plic zachechtal s kamarády z kapel, Otou Roubalem, Ádou Ulmannem nebo Ladou Božkem, s Panem pianistou a zachránce Romanem Ichou, varhaníkem

Jirkou Vystrčilím, polyglotem Zdeňkem Lepším, co v emigraci vystudoval Berkeley a co se známe od tří let, či s Jirkou Roztomilým, s výborným Bedřou (Vladimírem) Václavkem nebo Frantou Dolejším, co hrál skvěle na pětistrunnou basu, určitě s nejlepšími bubeníky mého života Leošem Lakomým či Žilinčanem Rudou Špánym, s Renkem Zatloukalem, Jindrou Mahovským, Standou Novákem, Tondou Čaradym, se saxofonisty Honzou Strnadem nebo Jendou Holubem z vojny, co je díky udavači z cimry zavřeli v šestapadesátém za dvě věty do erárního kriminálu na Horemlázu a co za ně dostal kontráš další frčku, no těch by ještě bylo. Má to však háček, už nás jaksi ubylo, a těch nejlepších, což je smutné, leč nezvratné.

Příště: Jiří Karel se bude ptát Reného Zatloukala.

REKLAMA
V RÝMAŘOVSKÉM HORIZONTU

SKVĚLÁ INVESTICE

Zdravotnictví

Podhorská nemocnice zavede jednodenní chirurgii

Jednodenní chirurgie (one-day surgery) bude od července zavedena v Podhorské nemocnici, která je součástí skupiny Agel. Nový trend, který se zavádí zejména v Americe a západní Evropě, přináší řadu výhod pacientům. Důvodem zavedení této chirurgie je, že v posledních měsících nemocnice zaznamenala výrazný pokles hospitalizovaných chirurgických pacientů. Lékařská věda se vyvíjí překotným tempem a operace, po kterých následovala několikadenní hospitalizace, jsou již nyní tak automatické, že pacient může být propuštěn během několika hodin domů. Další výhodou je, že není jako doposud zapotřebí takové množství lékařů, kterých se právě v tomto regionu výrazně nedostává.

„Režim jednodenní chirurgie znamená, že pacienti ráno přijdou na oddělení, po nezbytném předoperačním vyšetření jsou opeřováni a ještě tentýž den odpoledne nebo do dvou dnů, samozřejmě po kontrole, mohou jít domů. Kontroly budou probíhat ambulantně,“ říká ředitel Podhorské nemocnice MUDr. Marián Olejník, MBA, s tím, že pro odpočinek pacientům před a po operaci slouží tzv. dispensář (odpočinkový pokoj). „Pokud bude zapotřebí pacienty přece jen hospitalizovat, bude hospitalizace probíhat ve stávajících standardech a bude k ní využito lůžek operačních oborů,“ doplnil.

Doba, po kterou musí ležet pacient v nemocnici, se krátí. Lékaři provádějí stále širší škálu operací metodami, které vyžadují velmi krátkou, nebo případně vůbec žádnou hospitalizaci. Strach, nervozita, nemocniční prostředí - není divu, že se lidé v nemocnicích po operaci zdržují jen tak dlouho, jak musí. A rozvoj medicíny jim k tomu nahrává. „Snažíme se pacientům vyjít vstříc, aby v nemocnici byli jen po dobu nezbytně nutnou. Zatímco ještě v roce 2007 zůstávali pacienti v nemocnici v průměru 6,7 dne, loni to bylo skoro o jeden den méně,“ uvádí ředitel, který byl danou problematiku studovat letos v dubnu na klinikách v Texasu v USA.

Pacienti podle lékařů s těmito zkušenostmi oceňují zejména zkrácený pobyt v nemocnici. Mladší lidé tento fakt vítají, protože se rychleji vrací do pracovního procesu. Pro starší pacienty, kteří se špatně adaptují v cizím, nemocničním prostředí, je pak podstatnou výhodou možnost následné rekonvalescence v domácím pohodlí. Jednodenní chirurgii také ocení rodiče malých dětí. Také se snižuje počet komplikací, přičemž pacient není vystaven takovému stresu. Zkrácení doby léčby a rekonvalescence přináší kromě menších nároků na pacienty i úsporu peněz. Operační zákroky budou hrazeny z běžného

zdravotního pojištění. Pacienti nebudou platit každodenní poplatek za pobyt na lůžku ve výši 60 korun, pouze jednorázově 30 korun za vstupní vyšetření.

Větší část spektra chirurgických operací, které nemocnice v Bruntále dosud dělala, zůstane zachováno. Jednodenní chirurgie také zefektivní náklady na oddělení a přinese komfortnější léčbu. Chirurgické oddělení totiž plánuje, že v následujících měsících zmodernizuje přístrojové vybavení, což si vyžádá náklady v řádu statisíců korun. „Nové služby zvládne oddělení poskytovat při nezměněném personálním zázemí, které tvoří 6 lékařů a 15 zdravotních sester,“ sdělil MUDr. Olejník. V roce 2007 uskutečnili lékaři chirurgického oddělení celkem 1500 operačních zákroků.

V Podhorské nemocnici se na jednodenní chirurgii bude provádět celá řada výkonů v oblasti chirurgie, gynekologie a ortopedie prováděných zejména miniinvazivní cestou. Jedná se o operace žlučníku, kýly, neakutního slepého střeva, odstranění dělohy, cysty, vyšetření kloubu artroskopem - tedy operace, při kterých musel být až dosud pacient hospitalizován delší dobu. „Jednodenní chirurgie bude v provozu od pondělí do pátku od 7.00 do 15.00,“ dodal ředitel.

Ing. Tomáš Želazko, mluvčí holdingu Agel

Podhorská nemocnice začala zjišťovat návykové látky v těle

Oddělení klinické biochemie a hematologie Podhorské nemocnice rozšířilo své služby pro veřejnost. K dosavad-

nímu zjištění alkoholu v krvi přibýlo orientační screeningové vyšetření přítomnosti návykových látek v moči.

Foto: archiv Podhorské nemocnice

„Orientační vyšetření návykových látek v těle jsme pro veřejnost zavedli na obou pracovištích Podhorské nemocnice, a to jak v Bruntále, tak v Rýmařově. Lze tak například zjistit užívání marihuany, extáze, ale i tvrdých drog, jakými jsou heroin, kokain, morfin či pervitin,“ řekl primář oddělení RNDr. Jaromír Soušek, PhD., s tím, že doba, po kterou je možno užívané látky detekovat, je úměrná době, která uplynula od užití a pravidelnosti užívání drog. Po jednorázovém užití návykové látky je zjištění možné řádově v několika dnech.

V případě marihuany je možno odhalit stopy návykové látky až jeden měsíc po jejím užití, při-

čemž k vyšetření postačí dodat vzorek moči do laboratoře Podhorské nemocnice. Výsledek je známý ještě tentýž den. V případě pozitivního testu se doporučuje provést ještě konfirmační vyšetření v laboratořích Onkologického centra Nový Jičín.

„Tuto službu u nás využívá především Policie České republiky v rámci svých preventivních akcí, nicméně test si může nechat provést kdokoliv i bez toho, aby musel navštívit svého lékaře. Cena vyšetření je uvedena v ceníku Podhorské nemocnice,“ dodává primář Soušek.

Ing. Tomáš Želazko, mluvčí holdingu Agel

Servis služeb

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově,

zve seniory k návštěvě KAVÁRNIČEK každé liché úterý v budově střediska na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově. Začátek vždy ve 13.30. Ukončení posezení 15.30 - 16.00.

Kdo není schopen dojít do kavárny, může využít odvoz v den setkání v 13.30 od hotelu Praděd. Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity, které byste sami nepodnikli.

Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termín kavárniček na I. pololetí roku 2009:

Každé liché úterý v měsíci: 30. 6., 8. 9., 22. 9., 6. 10., 20. 10., 3. 11., 17. 11., 1. 12. a 15. 12.

Srdečně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE

Informační středisko

Rýmařov

Otevírací doba:

pondělí - pátek:
9.00 - 12.00; 13.00 - 17.00

sobota:
9.00 - 12.00; 13.00 - 16.00

neděle: 13.00 - 16.00

Školství

Sportovní úspěchy ZŠ Rýmařov Jelínkova 1

Druzí v republice!

Jednou z nejprestižnějších školních sportovních soutěží je Pohár rozhlasu, atletická soutěž družstev. Její prestiž spočívá v maximálním zapojení základních škol a gymnázií, dále pak v tom, že o úspěchu nerozhoduje výjimečný talent jednotlivce, nýbrž kolektivní výkon deseti až dvanácti členů družstva. Letošní rok patřil na naší škole, co se atletiky týče, k těm nejúspěšnějším. V okresním kole všechna čtyři naše družstva skončila na stupních vítězů, obě chlapecké kategorie nám přinesly titul okresního přeborníka, mladší dívky skončily druhé, starší třetí. V krajském finále v Opavě pak starší borci zůstali těsně pod stupni vítězů. A výsledek mladších žáků? Ohromující. Stříbrná medaile a hlavně druhý nejvyšší bodový zisk, jaký byl letos v této kategorii v rámci celé republiky dosažen. A co dělá výsledek ještě cennějším je, že kdybychom do výsledků započítali i výkony sportovních škol a gymnázií zaměřených na atletiku, stále by to stačilo na čtvrté místo. Pro ilustraci uvádíme přehled individuálních výkonů, kterých kluci v soutěži dosáhli:

Mladší žáci (6. - 7. třída):**běh na 60 m:**

Dominik Baďura - 7,7 s   Filip Turek - 8,0 s   Michal Jano - 8,2 s

skok daleký:

Dominik Baďura - 531 cm   Filip Turek - 511 cm   Marek Pech - 457 cm

skok vysoký:

Václav Vlášek - 152 cm   Martin Bureš - 146 cm   Tomáš Lehký - 143 cm

hod míčkem:

Michal Jano - 65,67 m   Jiří Jacko - 57,98 m   Antonín Omasta - 46,80 m

běh na 1 km:

Václav Vlášek - 3:11,95   Martin Sedlář - 3:33,81   Antonín Omasta - 3:34,68

štafeta 4 x 60 m:

M. Pech, F. Turek, M. Jano, D. Baďura - 30,52 s

Celkový bodový zisk družstva: 5 016 bodů

Gratulujeme klukům k tomuto mimořádnému úspěchu.

Fota: archiv ZŠ Rýmařov Jelínkova 1

Čtvrtí v kraji!

Mohlo by se zdát, že v porovnání s předchozími řádky budou ty následující nicotné. Ale myslet si to by byla škoda a hlavně omyl. Reč bude o volejbalu smíšených družstev 6. a 7. ročníku. Družstvo naší školy vyhrálo okresní přebor a v krajském finále

skončilo čtvrté. Tato soutěž je výjimečná tím, že na hřišti vždy musí být tři kluci a tři holky, a navíc těžká v přípravě mladých volejbalistů. Volejbal je technicky i takticky náročná hra a to, že se žáci naší školy prosadí v silné konkurenci kraje, je úspěch.

Reprezentovali nás Lenka Mrhalová, Pavlína Babčáková, Andrea Dudková, Julie Baďurová, Filip Turek, Marek Pech, Jiří Jacko, Martin Bureš, Václav Vaněrek a Michal Jano.

Co odkoukáme od Bolta?

Kolotoč školních sportovních soutěží skončil, je čas se poučit u odborníků. Zjistit jaký má start Usain Bolt, jaký rozběh k hodu má Bára Špotáková, jak pracuje nad latkou Blanka Vlašičová. Prostě jako každoročně jedeme na Zlatou tretru do Ostravy. A nejde tak o poučení, jako o odměnu všem našim žákům, kterým ještě stále stojí za to propotit si tričko při tréninku na sportovní soutěže.

Mohlo by se to zdát automatické, ale věřte mi, že není. Už ani sportování není pro naši mládež tím pravým lákadlem. Jejich nadbytečná kila, poruchy páteře a oslabené svalstvo jsou toho důkazem. Ono sedět u počítače nebo televize tolik neunaví. Školní tělesná výchova je často boj s lenochy, kteří raději nemají cvičební úbor nebo si od rodičů nechají napsat omluvenku. Nebo posloucháme:

„Vytrvalostní běh? Fuj! Gymnastika? Jen to ne! Skok do dálky? Proč?...“ A tak jedeme na tretru, abychom odměňovali, chválíme v novinách, abychom motivovali. Snad se nám podaří ty mladé přesvědčit o staré pravdě, že VE ZDRAVÉM TĚLE JE OPRAVDU ZDRAVÝ DUCH.

Za tělocvikáře ZŠ Rýmařov Jelínkova 1
V. Baran

Mezinárodní soutěž Slezské hrady a zámky

Již druhým rokem se studenti Primy úspěšně účastní mezinárodní historické soutěže v polském městě Jedlina Zdroj. Ve znalostech historie soutěží studenti z Polska, České republiky a Německa.

Soutěž se skládala ze dvou částí - písemné a ústní. První spočívala ve vyhotovení písemné práce o hradu nebo zámku, který se nachází v historických hranicích Slezska. Studenti měli na zpracování tématu jeden měsíc. Odborná porota vyhodnotila 25 nejlepších s postupem do finále a autoři těchto prací byli pozváni do Paláce Jedlinka, kde se 4. června 2009 uskutečnila soutěž nejlepšího výběru.

Druhá část byla ústní. Nebyla lehká. Soutěž probíhá již třetím rokem a nároky se stále zvyšují. Akce trvala dva dny. Studenti si před soutěží prohlédli podzemní komplex Osówka, vybudovaný v Sovích horách za II. světové války, který sloužil pravděpodobně pro výrobu zbraní a dnes je místy zatopený. Navštívili také celodřevěné evangelicko-augsburské kos-

tely ve Svidnici a Javoru, zapsané na seznamu UNESCO, největší sakrální stavby svého typu na světě.

Tak jako loni i letos se podařilo studentu 3. ročníku Pavlu Žurkovi ze SSOŠ Prima, s. r. o., Rýmařov, obhájit výběr, zúčastnit se finálového klání. Ústní forma se týkala základních znalostí z oblasti slezských zámků a hradů. Motivací byla určitě 1. cena - týdenní pobyt ve Francii, v oblasti zámků nad Loirou.

Ústní soutěž měla tři fáze. V první části měli studenti ze sedmi zámků nebo hradů poznat místo a název, ve druhé fázi byly předloženy erby, které se měly k těmto hradům a zámkům připojit, včetně šlechtického rodu. Třetí fáze byla nejtěžší, každý ze zúčastněných měl poznat hrad nebo zámek a krátce o něm pohovořit.

Celé soutěže se letos zúčastnilo 298 účastníků. Do finále jich postoupilo 25. Náš student se umístil na velmi pěkném čtvrtém místě. Blahopřejeme.

Mgr. Jarmila Labounková

Kam na výlet

aneb Za přírodními krásami Rýmařovska

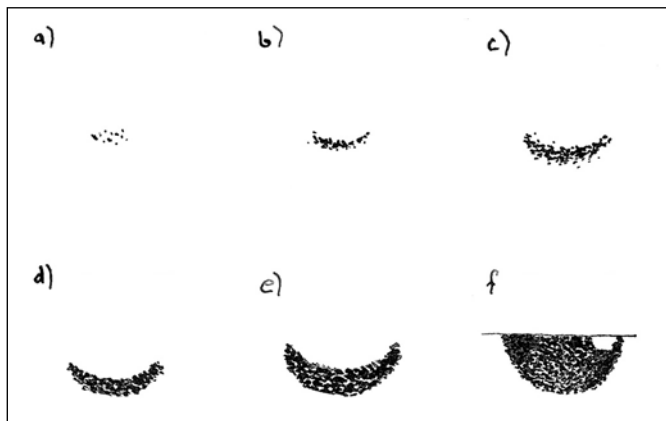
Každý dobře zná jiríčku obecnou, která k nám přilétá z Afriky asi 2 týdny po vlaštovkách, v 2 polovině dubna. Tito lehoučcí ptáci si záhy začnou vyhledávat vhodná místa ke hnízdění, a to zkoumáním budov. Vlaštovky hnízdí uvnitř na trámech či traverzách (např. kravínů, ale i továrních hal), jiríčky vně pod střechami tam, kde se stýká svislá stěna s horizontální stěnou podstřešní. Tento úhel jí vyhovuje nejlépe, neboť hnízdo, které zde vznikne, se musí dotknout obou stěn. Je tak stabilnější, i když, pravda, některé může spadnout. Ale to se nestává často a jiríčky se mohou pustit do díla. A my si povíme, jak to dělají.

Na stavbě se podílejí oba partneři, protože jde o věc energeticky velmi náročnou. Vhodný materiál nacházejí na hnojišti, v blátě, v kalužích, na poli apod. Jsou v něm přimíšena zrníčka písku i droboučké kamínky a ptáci tuto směs pečují do zobáčku pozobáváním a mísí ji se slinami. Dobře vědí, jak má být každý kousek velký.

Základní „kameny“ jiríčky umís-

ťují v letu. Na první pohled to vypadá, jako by jen tak přilétaly ke stěně a hned zase odlétaly. Nedělají to však ze zábavy, na hraní není čas. Ony už pracují. Při pozornějším ohledání totiž zjistíme, že stěna je v těchto místech tečkovaná. No a každá ta tečka je malinký kousek malty (viz obr. a). Malinký proto, že takto kousky lépe přilnou ke stěně a dobře zatvrdnou. Také nejsou umístěny v jedné linii. I to má svůj stavitelský význam, a to statický. Jsou to úchytné body pro další fázi stavby. Tou je vytvoření malého obloučku, na němž jiríčka již může spočinout - c). Stavba hnízda pak pokračuje směrem vzhůru, přičemž krajní části, které jsou stále ve styku se stěnou, jsou výše. Oblouček je tedy vždy patrný a vyplní se až v závěru stavby, kdy se i ostatní, vypouklá část hnízda, dotkne horní stěny. Celé hnízdo se tak uzavře, ovšem až na malý otvor, který je ponechán vždy na straně - d) až f).

Když je hnízdní kotlinka asi poloviční, jiríčky vlétají do ní a staví zevnitř. To jim ušetří spoustu

energie a lépe se jim staví vypouklá část. Stavba tak dostane optimální velikost a tvar. Nejen jiríčky totiž své hnízdo vyměňují tělem. Zajímavé také je, že vědí, kde přesně začít stavět, tedy jak hluboko pod střechou. I to už si stavitelé zjistili předem. A také cihličky už mohou být větší. Inu, pokud by jim ponechali velikost jako na počátku, to by stavba nebrala konce. Někdy, zejména na začátku stavby, se jiríčky nepodaří manévr tak, aby napoprvé umístila cihličku, jak potřebuje. V tom případě učiní obrat, proto-

že nemůže zůstat viset ve vzduchu jako kolibřík, a ihned se vrací. Někdy manévr musí opakovat vícekrát. Celá stavba trvá asi 10 dní a je úžasné sledovat, že ptáci si často počínají racionálněji než lidé, třebaže jen na základě instinktu.

A tak mi někdy napadne, že bychom mohli o své iracionalitě trochu popřemýšlet. Nečekáme na něco příliš dlouho nebo dokonce zbytečně? Nebo naopak - nechceme příliš mnoho? Inu, není nad to dodržet míru. *Za KČT Rýmařov Miloš Zatloukal*

Chtěl peníze, rozbil automat

V době od 31. 5. do 1. 6. 2009 v Břidličné na ulici Nábřežní dosud neznámý pachatel za provozu herny vypáčil dvířka hracího automatu. Potom vypáčil a odcizil další dvířka a vzal finanční hotovost ve výši 3 500 Kč. Šetří OOP Rýmařov.

Odcizil dopravní zrcadlo

Od 28. 5. do 1. 6. 2009 v Malé Morávce dosud neznámý pachatel odcizil kulaté dopravní zrcadlo a poškodil stojan. Způsobená škoda činí 10 000 Kč.

Odnesl si šanony s účetnictvím

Dosud neznámý pachatel v době

od 4. do 5. 6. 2009 v Rýmařově na ulici J. Sedláka rozbil skleněnou výplň provozovny občerstvení a vnikl dovnitř. Zde odcizil 2 000 Kč, které byly v příručním trezoru, a zatím přesně nezjištěné množství šanonů, ve kterých byly účetní doklady. Svým jednáním způsobil škodu ve výši 2 600 Kč.

Vloupal se do kanceláře, ale nic neodcizil

V době od 7. do 8. 6. 2009 v Rýmařově na Nádražní ulici v budově Českých drah dosud neznámý pachatel rozbil okna do kanceláře a vnikl dovnitř. Vyrazil dveře do pokladny, vypáčil dvířka skříňky, kterou prohledal, ale nic neodcizil. Svým

jednáním způsobil škodu ve výši 1 200 Kč.

Napadl ho před barem

Policejní komisař SKPV v těchto dnech zahájil trestní stíhání 18letého mladíka pro trestné činy výtržnictví a ublížení na zdraví. Těch se měl dopustit tím, že v Břidličné před barem na ulici Bruntálská fyzicky napadl 22letého muže. Začal ho bít pěstmi do obličejů a způsobil mu otřes mozku, zhmoždění ramene a paže a otevřenou ránu očního víčka.

Přišel o mobil

Dne 9. 6. 2009 ve Staré Vsi - Žďárském Potoku u uzamčené budovy rekreačního objektu, ale z uzamčeného pokoje dosud nezná-

mý pachatel odcizil mobilní telefon HTC s navigací a fotoaparátem. Způsobená škoda činí 9 000 Kč.

Agresivní žena v restauraci

Ve zkráceném přípravném řízení zahájil dne 11. 6. 2009 policejní komisař trestní stíhání 29leté ženy pro trestný čin výtržnictví. Toho se měla dopustit tím, že dne 19. 4. 2009 v restauraci v Břidličné na ulici Nábřežní po předchozí slovní rozepři polila 31letého muže limonádou. Následně ho uhodila sklenicí od piva do hlavy a způsobila mu tržně zhmožděnou ránu, kterou si poškozený nechal ošetřit v nemocnici. *Zpracováno z podkladů tiskové mluvčí PČR Bruntál*

Záchranáři zasahovali u Rešovských vodopádů

Komplikovaný zásah absolvovali ve středu v poledních hodinách záchranáři na Bruntálsku. Operační středisko přijalo tísňovou výzvu z oblasti Rešovských vodopádů, asi 8 km od Rýmařova. Podle hlášení došlo ke kolapsu a dechovým obtížím u dívky na školním výletě. Skupina dětí s učitelem se nacházela přímo v lokalitě Rešovských vodopádů. Jde o kaňon, jímž protéká říčka Huntava, s kaskádami a vodopády. Přístup je zajištěn po turistické značce, místy za pomoci dřevěných schůdků a lávek.

Podle prvotní informace se pacientka měla na-

cházet v obci Rešov, ve směru k vodopádům. Při příjezdu posádky rychlé lékařské pomoci na místo se ale ukázalo, že třináctiletá dívka zůstala přímo na Rešovských vodopádech. Záchranáři s vybavením se proto museli k postižené vydat do vzdálenosti asi dvou kilometrů pěšky. Pacientka byla naštěstí při vědomí, dle svědků však předtím opakovaně kolabovala a přetrvávaly u ní na prudké bolesti břicha. Zasahující lékař dívku vyšetřil, posádka zajistila žilní vstup a aplikovala léky.

Problémem byl transport pacientky z kaňonu. Záchranáři proto na místo přivolali na pomoc

kolegy z Hasičského záchranného sboru. Zatímco lékař a záchranářka zůstali u postižené, řidič sanitky se vrátil k vozu, objedlal lokalitu a vrátil se dostupnější cestou Valšovským dolem. Vozidlo tak přistavil blíže k místu, kde se pacientka nalézala.

Záchranáři pak spolu s hasiči odnesli postiženou za použití transportní plachty několik set metrů obtížným terénem k sanitnímu vozu. Následně již byla dívka bez obtíží přepravena do nemocnice v Bruntále a předána do péče chirurgické ambulance.

PhDr. Lukáš Humpl, tiskový mluvčí ÚSZS MSK

Hasiči v terénu

Den otevřených dveří na stanicích hasičů územního odboru Bruntál

Den 5. června 2009 byl ve znamení otevřených dveří na stanicích Bruntál, Krnov a Rýmařov Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje, územního odboru Bruntál. Zájem o návštěvu jednotlivých stanic, hlavně u dětí, byl neočekávaný. Všichni, kteří vstoupili do areálů stanic hasičů, nejen že mohli shlédnout několik připravených ukázek, ale dozvěděli se i spoustu nových poznatků, rad a námětů v oblasti požární ochrany. Děti si mohly sjet za doprovodu a zajištění speciálně vycvičenými hasiči lezci na lanové dráze, vystoupat po umělé stěně jako horolezci. Děti si mohly prohlédnout i sektorové operační a informační středisko na stanici v Bruntále, kde pracují hasiči, kteří zajišťují výjezdy jednotek požární ochrany. Pro starší děti se akce odehrávala převážně ve formě preventivně výchovné činnosti, kde se od hasičů preventivně dozvěděly něco více o práci hasičů, o požárních hlásičích, jak se zachovat a co dělat při požáru doma, o špatném parkování vozidel na

vymezených požárních plochách, jaké jsou signály sirén apod. Všichni pak mohli společně shlédnout ukádky vyprošťování osob z automobilů při fingované dopravní nehodě ve spolupráci se záchrannou službou nebo hašení požáru benzínu. Vše bylo odborně komentováno, a tak vyšlo najevo k úžasu všech, co dě-

Foto: archiv HZS MSK

lá voda, když se vlije do hořícího benzínu nebo oleje. Při simulované dopravní nehodě byl havarovaný automobil během několika minut otevřen jako konzerva od rybiček a zaklíněný řidič následně vyprostěn a předán k ošetření záchranné službě.

Stanici navštívily děti z mateřských, základních, středních škol a gymnázií, ale i řada dospělých. Vysoká návštěvnost stanic je vyjádřena následujícími čísly: stanici Bruntál navštívilo přes 1100 osob, stanici Krnov okolo 400 osob a stanici Rýmařov přes 300 osob. Z návštěvníků nebyl nikdo odbyt a všem se hasiči věnovali, co jim síly stačily. Tento vydařený den je chloubou hasičů okresu Bruntál a chtěl bych poděkovat nejen Záchranné službě okresu Bruntál, ale všem, kteří se tohoto dne zúčastnili. Věřím, že tento den nebyl na stanicích poslední a že se v takovém velkém počtu sejdem i při dalších akcích.

*Ing. Antonín Ušela
- odbor prevence, UO Bruntál*

V kůži... sládka

aneb Za rýmařovským Excelentem do podzemních kobek

Pivo jest důležitou pochutinou i potravinou, pro člověka tělesně pracujícího s mírou užívané jest bez následků škodlivých. Byť bylo množství výživných látek v pivě poskrovnu, jsou přece všechny obsaženy ve formě velice příhodné. (Ottův slovník naučný)

Dokázali byste odpovědět na otázku, kdo je to sládek? Odpověď je v podstatě velmi prostá, a přesto by mnozí z nás s odpovědí váhali. Pokud budeme hovořit o sládkovi, zajisté budeme mít na mysli označení pro pracovníka pivovaru, konkrétně technologa výroby piva, nikoliv předsedu SPR-RSČ Miroslava Sládka. Dříve, než se pustíme se sládkem do vaření výborného rýmařovského piva Excelent, nahlédněme do dávné historie a pojďme se podívat, kdo a hlavně kým byl pan sládek.

Sládek byl již od pivovarnické prehistorie hlavní osobou v každém pivovaru. Byl nazýván „starší mistr“ nebo „pan starý“ a byl zavázán spravovat celý pivovar a řídit své podřízené - pivovarskou chasu. Byl samozřejmě povinován vařit kvalitní pivo, ale mimo to se staral o inventář pivovaru, kontroloval jeho stav, hlídal kvalitu nakupovaných surovin apod. Za naplněné (tenkrát dřevěné) sudy ručil sládek až do té doby, kdy je hostinský vrátil jako prázdné nádoby, a pak je sládek předal bednáři. Sládek měl také za povinnost namátkově prohlížet hostince a kontrolovat kvalitu nabízeného piva a nesměl kromě „deputátního piva“ vydávat k prodeji pivovarským tovaryšům jakékoliv jiné pivo. Nový sládek musel často při příchodu složit majiteli peněžní kauci, kterou ručil za případné škody, za své chyby i škody způsobené chasou (následně mohl škody vymáhat po konkrétním viníkovi). Ve vrchnostenských či církevních pivovarech nebyl sládek z řad poddaných, nýbrž šlo o svobodného člověka a na vaření piva byl najímán. Zpočátku byli sládkové placeni podle uskutečněných várek, avšak posléze byl sládkovi většinou stanoven pevný plat. Ten se v průběhu 17. - 18. století pohyboval v rozmezí mezi 30 - 50 zlatými. Ve srovnání s jinými odbornými profesemi tento základní plat nebyl nikterak vysoký. Kromě základního platu sládek dostával i zvláštní plat, který byl označován jako šrůtka (Schrottgeld). Šlo o částku, kterou musel odvádět hostinský za každý odebraný sud. Díky tomuto příjmu si sládky mohli přijít na velmi slušné peníze, jež mnohdy převyšovaly jejich základní plat. Šrůtka tak plnila funkci pohyblivé složky mzdy, měla motivovat slád-

ka ke zvyšování prodeje piva, který mohl ovlivnit kvalitou svého produktu. Tzv. šrotovní peníz činil z každé odebrané bečky 12 - 15 krejcarů. Vedle peněžního platu dostával sládek od majitelů pivovaru i mnohé naturální požitky. V 17. a 18. století dostával sládek určité množství piva zdarma z každé várky. Šlo o jedenáctý a dvanáctý sud z každé várky, jež byly také osvozeny od daní. Tomuto deputátu se říkávalo „baba“ a „dolívka“. Baba sloužila hlavně ke konzumaci pro sládka a jeho podřízené, dolívka (Füllbier) byla používána k dolévání piva při kvašení na spilce (druh nádoby). Někteří sládkové tento naturální příjem následně zpeněžili. Vedle baby a dolívky z běžných várek sládky dostávali také určité množství nekvalitního piva vyrobeného z tzv. patoků. Patoky vznikaly tím, že se separovaný vyloužený sladový šrot (mláto) zalil horkou vodou. Tyto várky se většinou na konci 18. století přestaly vařit. Sládkové potom ještě nějakou dobu dostávali jako finanční náhradu tzv. patokové peníze (Patokgeld). Velké hodnoty dostával sládek od majitele pivovaru rovněž v jiných naturáliích. Na seznamech deputátů bychom našli například pšenici, žito, ječmen, hrách, čočku, kapra, maso, sýr, maso, dřevo, mláto, sůl, řepu. Někdy byla sládkovi dokonce vydržována kráva. Později některé naturálie získaly peněžní podobu. Nutno zdůraznit, že až do poloviny 19. století sládek poskytoval přístřeší vandrovním pivovarským tovaryšům a rovněž celou pivovarskou chasu živil. Sládek měl povětšinou k dispozici deputátů byt přímo v areálu pivovaru.

Čeští sládkové byli uznávaní odborníci. Mnoho pivovarů, nejen v okolních zemích, ale v celém světě, zaměstnávalo sládky právě z našich zemí pro zajištění kvalitního piva. Není se třeba divit, že sládkové a pivovarníci náleželi vždy mezi nejváženější občany, jak pro své znalosti a dovednosti, tak pro zisk, jenž plynul z podstaty jejich profese. Samozřejmě, ne každý sládek uvařil kvalitní pivo. Vše se odrazilo na příjmech majitelů pivovaru. Zejména v soukromých pivovarech pak následovala obměna sládků, někdy opakovaná. Což k proslulosti moku daného podniku

příliš nepřispělo.

Známé české pořekadlo praví: *Kde se pivo vaří, tam se dobře daří*. Obdoba tohoto pořekadla se samozřejmě může vztahovat i na dobré jídlo - *Kde se dobře vaří, tam se dobře daří*. Zkrátka český lid je, jak známo, od pradávna velice vynalézavý a vždy si nějakou tu cestičku najde. Nicméně my se budeme držet prvního rčení a ku pomoci nám budiž i statistika, která praví, že Češi se svými 160 litry vypitého piva na osobu za rok drží slavné světové prvenství před takovými pivními zeměmi, jako je například Irsko, Německo, Austrálie, Rakousko, Velká Británie, Belgie, Dánsko, Finsko, Lucembursko, Slovensko, Španělsko, USA, Chorvatsko nebo Nizozemsko. Každý obyvatel České republiky, včetně kojenců a zapřísalých abstinentů, vypije statisticky přibližně jedno pivo denně. A pokud se podíváme na druhou a třetí zemi v pořadí, uvědomme si, že i v českých žilách koluje hodně germánské a keltské krve. No vida. Hruď každého pravověrného Čecha se teď jistě při pohledu na tuto statistiku dme oprávněně pychou. Říká se, že z piva roste břicho, ale není to úplná pravda. Pivo totiž povzbuzuje chuť k jídlu a to má za následek vyšší příjem potravin, který může vést ke zvýšení tělesné hmotnosti. Po pivu samotném se tedy netlouste, ale po nadměrném požívání ostatních potravin ano. Dověděl jsem se také, že pivo obsahuje mnoho významných a důležitých prvků a vitamínů (B1 - thiamin, B2 - riboflavin, B6 - pyridoxin) kyselinu listovou, značné množství iontů, draslíku, vápníku hořčíku, fosforu a v neposlední řadě antioxidanty, které jsou v dnešní době tolik oblíbené, a další stopové prvky, takže může být označeno dokonce jako iontový nápoj. Pivo obsahuje 400 až 500 kilokalorií v 1 litru, a je tak kaloricky chudší než například jablčnák, mléko nebo cola.

Za kolébku piva se považuje oblast Mezopotámie, kde místní obyvatelé pěstovali již v 7. tisíciletí př. n. l. obilí a pravděpodobně znali i obilné kvašené nápoje. A jak se vyrábí naše rýmařovské pivo a jaké postavení má sládek v současné době? Na to již pojďme nalézt odpovědi v naší dnešní reportáži.

reportáž

Rýmařovský hotel a pivovar Excelent je veřejnosti vcelku dobře známý. Poskytuje kvalitní služby by gastronomické a ubytovací, ale ne všichni vědí, že zde také najdeme minipivovar. Už při příchodu do hlavní restaurace návštěvníka zaujmou dvě obří měděné nádoby, ve kterých se vaří pivo Excelent. Mojmír Velký se vydal na cestu sládka jako jediný z rodiny a ře-

meslo vystudoval jako jeden z prvních uchazečů nově otevřené školy v Havířově. Od roku 2008 dojíždí do Excelentu vařit pivo ze vzdáleného minipivovaru Koníček z beskydské obce Vojkovic na Frýdeckomístecku. Mojmír Velký se v této reportáži stal zároveň také mým průvodcem. Velkou oporu má při vaření a následných kontrolách průběhu kvašení, do-

kvašování, hlídání tlaků, stáčení piva do sudů a dalších nepostradatelných činnostech v Rýmařovsku Václavu Hákovu, který je vlastně duší minipivovaru Excelent, kde se toto lahodné kvasnicové pivo rodí. Začíná se vařit asi kolem pěti ráno a končí se kolem půlnoci. „Na postu sládka mě zastupuje můj kolega Pavel Buchta, který má na chuť piva Excelent také vliv.

Vaříme dvě várky, což představuje celkem 20 hektolitrů piva. Do kotle začíná proudit voda, to je základ, pak se tam nasype sladový šrot, světlý z Brodruku u Přerova, tmavý a karamelový pak z Litavle, podle toho, jaké pivo se bude vařit. Šrot se však musí nejdříve rozemlít na šrotovníku a po nasypání do varného kotle začne probíhat takzvané rmutování - proces, kdy

se po dobu asi čtyřhodinového vaření vyluhují do vody cukry obsažené ve sladovém zrníčku. Jak známo, základem každého alkoholu je cukr;“ přibližuje technologický postup výroby rýmařovského piva sládek Mojmír Velký.

Zajímám se, kde nabyl své zkušenosti a praxi. „Vyučil jsem se v pivovarnické škole v Havířově pro pivovar Radegast v Nošovicích, ale po čase jsem zjistil, že obří velkovýroba, kde se ročně vyrobí až 2 miliony hektolitrů piva, není to, co jsem od této práce očekával, proto jsem hledal uplatnění jinde a našel jsem ho v rodinné restauraci, kterou vlastní můj bratr s matkou. Tam jsme v roce 2006 také vybudovali minipivovar podobný tomu, který máte u vás v Rýmařově.“ sděluje dnes již zkušený sládek Mojmír Velký o svých začátcích. První pokusy s vařením piva zvládl coby dítě školou povinné a jak říká, nebylo to sice nic moc, ale to, co uvařil, se vždy vypilo. V nošovicím Radegastu si „odkroutil“ pět let jako řadový dělník ve výrobě. Dnes funguje jako sládek pro několik minipivovarů, včetně našeho Excelentu, který ročně vyprodukuje do 1000 hektolitrů piva 11° světlý ležák, 12° tmavý ležák a 13° polotmavý speciál Excelent. A jaký je rozdíl mezi pivem klasickým a kvasnicovým? „Klasické pivo je pivo takzvaně spodně kvašené a odvíjí se od české značky Pilsner Urquell a jedná se o drtivou většinu u nás vyráběných piv. Je to klasické pivo, které může být světlé, polotmavé nebo tmavé a ve výrobě prochází procesem pasterizace a filtrace, tím se u něj zvyšuje trvanlivost proti pivům kvasnicovým. Ta se vyrábí většinou v malých pivovarech, nemají proti klasickým pivům takovou trvanlivost, ale zato se vyznačují lepší chutí, hutností

a větším množstvím vitamínů,“ vysvětluje rozdíl mezi klasickým ležákem a kvasnicovým pivem sládek a dodává, že desetistupňová a nížestupňová piva se řadí mezi výčepní, potom jsou ležáky, které mají od jedenácti do třinácti stupňů, následují speciály od třinácti do sedmnácti stupňů a extra speciály od sedmnácti výše. Nejsilnějším u nás vyráběným pivem je 33° extra speciál pivovaru U Medvídku v Praze. Zajímám se, co vlastně udávají ony zmíněné pivní stupně. „Jedná se o podíl extraktu před zvařením. To znamená, že u desetistupňového piva se jedná o deset procent extraktivních látek a devadesát procent vody,“ říká zasvěceně Mojmír Velký a přitom nespouští oči z velké skleněné nádoby pod varným kotlem, kde právě probíhá dvouhodinový proces scezování, kdy se sladinka při teplotě 75 stupňů odděluje od mláta a výsledná šťáva se následně přečerpá do vedlejšího mladinového kotle, kde bude probíhat chmelovar - vaření sladiny s chmelem. Zajímám se, na kolik dnů dopředu se vaří pivo Excelent. „Vaříme na měsíc a půl dopředu. To znamená, že dnes tady vaříme pivo, které se bude pít od 10. července. Důležitější však je, abychom uměli naplánovat výrobu a věděli jaké pivo vařit, jestli světlé, polotmavé nebo tmavé. Ale za tu dobu praxe už to dokáže člověk odhadnout. Nejvíce jde na odbyt pivo světlé, ostatně jako všude v republice. Pojďte tady za mnou nahoru, podíváme se do kotle a zároveň ochutnáte sladinu s obsahem maltózy, která nejenže je sladká, ale taky velmi zdravá,“ pobízí mě sládek a stoupáme po několika schůdkách nahoru k varnému kotli. Nabírá do sklenice vzorek sladiny... chutná opravdu sladce, připomíná vzdáleně osla-

zenou cikorku. Proces vaření piva pokračuje tím, že sladinka po přečerpání do omladinového kotle se smíchá s žateckým chmelem, odrůdou, která se nazývá polaraný červeňák. „Jak jste si jistě všimnul, rýmařovské pivo se vyrábí zásadně z domácích produktů - slad z Hané, křišťálová jesenická voda z vašich hor; žatecký chmel a kulturní pivovarské kvasnice, žádný dovoz z Číny,“ doplňuje další postup výroby sládek. Dále se dovídám, že po uvaření sladiny a chmele vznikne mladina a tím je varný proces hotov. Pivo se spustí dolů o patro níž, kde je vřivá kád, k oddělování chmelových kalů, a dále pokračuje přes chladič do spilky - velké nádoby, kde bude pivo kvasit a dozrávat při teplotě 8 stupňů Celsia po dobu 10 - 12 dnů. Pak pivo putuje dále do ležáckých tanků, kde dozrává po dobu jednoho až dvou měsíců, v závislosti na druhu piva. Čím je speciálnější, tím zraje déle. „Například taková jedenáctka Excelent zraje při teplotě 2 stupně Celsia při tlaku 1 atmosféry CO₂. Pivo tedy nesmí být moc prokvašené, aby nám mohlo v tanku ještě dozrát a hlavně se pořádně natlakovat. Pivo se nasytí přírodní kyslíčkem uhlíčitým, který vzniká při dokvašování zbytkových cukrů a po jednom až dvou měsících celé výroby je pivo připraveno ke konzumaci,“ zakončil Mojmír Velký svůj výklad o procesu výroby rýmařovského piva Excelent, které je pak podáváno v restauraci přímo z tanků a nikoliv, jak by se mohl někdo mylně domnívat, ze sudů. I když možnost zakoupit si pivo v sudu o obsahu 10, 20, 30 a 50 litrů zde také existuje. Sládek by měl své pivo, které uvaří, také ochutnávat. Zajímám se, zda ještě po těch letech Mojmíru Velkému pivo při ochutnávce doslova nezhořklo. „Prozatím se to nestalo a také se to ne-

smí stát, to bych měl asi po živnosti,“ směje se mladý sládek a dodává: „To víte, někdy člověk nemá na pivo chuť, když jste předešlý den dejme tomu slavil s kamarády víc, než je zdrávo. Ale nic naplat, ochutnávat se musí. Člověk, který tuto profesi dělá, musí mít pivo rád a měl by rozezet chuťové odlišnosti.“ V závěru naší reportáže míříme do podzemních katakomb, kde pivo Excelent zraje a které se rozkládají pod celým hotelovým komplexem a v podzemí zasahují až téměř k sídlišti na Pivovarské ulici. Je tady velký chlad a obrovská kobka působí velice tajemně. Po stranách stěn jsou rozestavěny zmiňované moderní nerezové spilky a tanky, ve kterých naše pivo dozrává. Moderní technologie dodává tomuto záhadnému sklepení tajuplný nádech. Vždyť na místě dnešního Excelentu stával pivovar již v 16. století. V roce 1661 bylo postaveno modernější zařízení, zřízeny dnešní sklepy a sládek (Braumeister) dostával nevelký peněz za práci, ale mohl bezplatně užívat byt ve sladovně. Tolik ve stručnosti ke krátké historii vzniku záhadných katakomb, kde dnes zraje chutné kvasnicové rýmařovské pivo Excelent, kvůli kterému se do Rýmařova sjíždějí znalci a milovníci pěněního moku z blízkého i vzdáleného okolí. V republice existuje asi 60 podobných minipivovarů, ovšem Jarní cenu českých sládků 2009 si mohl odnést pouze jediný a tím se stal náš rýmařovský polotmavý speciál Excelent 13°. Loučím se pohledem na obří nádoby, ve kterých zraje budoucí zlatavý mok, loučím se s mým průvodcem sládkem Mojmírem Velkým s přáním, aby se mu podařilo vyrobit ještě několik dalších tisícovek hektolitrů stejně kvalitního piva jako dosud. Tak na zdraví!

JiKo

Organizace a spolky

Do záchranné stanice ve Stránském zamířili dva výři a srnec

Všechny tři příběhy se šťastným koncem se odehrály v průběhu posledních čtrnácti dnů. První se udál díky všímavosti myslivců z honitby nedaleko obce Plinkout, odkud putovalo do Záchrané stanice ve Stránském mládě výři. „Je známo, že výři si staví hnízdo na zemi ve vykotlaných stromech, pařezech nebo v méně přístupných místech. Mládě mělo zranění na křídle. Vše nasvědčovalo tomu, že zažilo útok nějakého predátora.“ komentoval situaci vedoucí záchranné stanice Petr Schäfer.

Podle něj se mládě po velmi krátké době podařilo dostat do kondice. Teď se musí počkat, až mladý výr dopeří, a pak poputuje do jednoho z útulku, protože by se již v přírodě neuměl o sebe sám postarat. Výři loví většinou větší kusy a toto mládě je odmalička zvyklé dostávat potravu od lidí. Pokud by mladý výr neměl dva nebo tři dny lovecký úspěch, ve volné přírodě by mohl zahynout. Druhý telefonát na záchrannou stanici ve Stránském směřoval z mysliveckého sdružení Leskovec. „Myslivec, který seděl

na posedu, viděl, jak se lišák snaží odvléci malé, asi pětidenní srnče, které se snažilo dovolat pomoci, ale marně. Nimrod neztratil duchapřítomnost, zachránil život srnčeti tím, že lišáka skolil výstřelem ze zbraně, srnčí mládě odebral za pomoci plachty, aby na něm nezanechal lidský pach, matka by jej zpátky již nepřijala. Pro srnčka jsem si přijel a pomocí plachty jsem jej naložil. Na stanici jsem nezjistil žádné masivní poškození, jen část hlavy byla po stisku lišákových čelistí oteklá. Ale sací reflex byl zachován, a tak jsem jej nakrmil speciální připravenou sunarovou směsí,“ přiblížil příběh srnčete Petr Schäfer, který dodal, že srnci jsou v dospělosti v době říje velmi agresivní. Jsou dokonce ojedinělé případy, kdy srnec v lese pobodal svými parůžky člověka, který následkům zranění později podlehl. Záchranář ze Stránského stál tedy před problémem, jakým způsobem srnčí mládě vrátí zpět do přírody. Nechat si jej by znamenalo velké riziko a problémy spojené s jeho dospělostí. „Příroda umí leckdy vyřešit problémy za člověka. Když jsem ráno připravil krmení pro malého srnčka, bylo to

krátce za rozbřesku, k jeho výběhu přišla srna, která reagovala na jeho pískání. Podařilo se mi zjistit, kde má své mládě, a k němu jsem v plachtě přenesl naše zachráněné srnče a skrytě pozoroval, co se bude dít dál. Zanedlouho přišla máma, zkontrolovala obě mláďata a zvolna pak s nimi odkráčela k lesu. Ideální příklad adopce,“ uzavřel svůj příběh se šťastným koncem vedoucí záchranné stanice pro živočichy Petr Schäfer.

Posledním třetím, spíš kuriózním případem byl výr, který ve snaze zaútočit na fotbalovém hřišti TJ Jiskra Rýmařov na ježka vletěl přímo do brankové sítě, do které se zamotal. „Byla to samička výra, která měla jen mírně zhmotněné křídlo. Zajeli pro ni strážníci městské policie, opatrně ji vyprostili a přivezli do záchranné stanice ve Stránském. Samicke je dokonce okroužkovaná, takže nebude problém o ni zjistit konkrétní údaje, odkud pochází, kdy byla kroužkovaná a kolik je jí let. A po asi týdenní rehabilitaci ji můžeme vypustit zase zpátky do volné přírody,“ doplnil konkrétní informace u posledního třetího zachráněného tvora Petr Schäfer. JiKo

Foto: archiv Petra Schäfera

Jarní setkání skautů v Rýmařově

Rýmařovští skauti byli v květnu pořadatelem tradičního setkání skautských oddílů z celého okresu. Náplní bývají mimo jiné závody hlídek - Svojsíkův závod (A. B. Svojsík - zakladatel českého skautingu). Znalost přírody, skautingu, symboliky a historie České republiky, topografie, zdravotvdy, uzlování, zručnost, ale také obstat dobře v orientačním běhu na azimutové dráze, to byla krité-

ria, která rozhodovala o umístění hlídek. K závodu byli všichni členové velmi dobře připraveni, což se odrazilo na našem umístění.

Výsledky Svojsíkova závodu:

1. Rýmařov
2. Rýmařov/Zlaté Hory (mix)
3. Bruntál

Doplňkovým závodem byl závod nejmladších účastníků - světlušek

a vlčat. Náplní jejich klání byly znalosti o naší zemi, skautingu, uzlování, zručnost a tělesná zdatnost.

Výsledky závodu světlušek a vlčat :

Světlušky:

1. Bruntál
2. Rýmařov
3. Krmov

Vlčata:

1. Krmov
2. Rýmařov
3. Zlaté Hory

V pořadí již 17. setkání oddílů proběhlo v krásném prostředí Stráleckém údolí, v areálu rýmařovského Ski klubu. Do svých domovů se na 90 zúčastněných navracelo obtěžkáno nejen hodnotnými cenami, ale i zážitky z víkendů pod stanem, posezení u večerního táboráku a doprovodných her, bohatší též o nová přátelství.

Loy

Foto: archiv Junáka Rýmařov

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Říká se, že děti, blázni a filozofové mluví pravdu. Proto se děti bijí, blázni zavírají a filozofové nechápu.

František Palacký

STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU RÝMAŘOV www.svcrymarov.cz

infoservis

KVĚTEN 2009

3. 6.	13:00	hřiště ZŠ 1. máje	okreskové kolo atletického víceboje 1. - 5. tř. ZŠ
5. - 19. 6.		SVC	Výstava keramiky, paličkovaní, výtvarky, textilní tvorby
6. 6.			Uherský ostroh - národní přehlídka skupin. orientál. tanců - účast ZK
17. 6.	13:00	SVC	PC herna
18. 6.	9:30	MŠ 1. máje	Závody obratnosti dětí MŠ okrsku
20. 6.		Ozimek - Polsko	vystoupení orient. tanců
26. 6.	19:00	SVC	Vyprávění o cestování po Chile a Argentině

Úsměvně

Neukázněné myšlenky

- Rušíme nábor robinzonů pro nedostatek volných ostrovů.
- Netvař se tak nemožně. Lidi by tě mohli pokládat za poslance nebo senátora.
- Nejsi pán tvorstva. Jsi jen pytlík potravy pro hladové viry a bakterie.
- I frajer se svalí, když uklouzne na slupce.
- Víím, že nic nevím. A Sokrates se tím chlubil.
- Ve světě je zmatek. Co je to však proti zmatku v dámských kabelkách!
- V šedesáti se v plné svěžesti dožívám padesátky.
- Víš něco? Tak to neříkej, nepiš, a nikomu se nic nestane.
- Jdi si k dětem pro rozumy. Ledacos z ráje ještě umí.
- Štěstí? To je dobré zdraví a špatná paměť.
- V přírodě neexistuje špatné počasí.
- Je doba překotného šíření informací. Vymizely tedy klepny?
- Udělám pořádný průšvih. Aby si pak vážili mého slušného chování.
- A té slušnosti nám třeba jako slunce, jako chleba.
- S penězi vyjdu, ale nepřijdu. Nejvíc se peníze rozfrcají placením.
- Máme vstupné, školné, kapesné a šrotovné. Bude i debilné?
- Bude se šrotovné vztahovat i na staré baby?
- Nejvíc tíží vlastní prázdná peněženka.
- Za peníze tancuje i pes.
- I malý dobytek dělá hnůj.
- Stará kráva byla taky kdysi teletem.
- Tloušťka zkracuje život praseti i člověku.
- Mám ráda lední medvědy, kteří sní o tropech.
- Paní, také po ránu vypadáte jako Drákulova švagrová?
- Čím je pták starší, tím víc má pečovat o své peří.
- Z řepy ananas neuděláš.
- Umiňuji si, že nedovolím, aby mě čerti brali.
- Neztrácejte hlavu. Kdo to má po vás uklízet?

Si

Známa i neznáma výročí

- 20. 6. Světový den uprchlíků, vyhlášen OSN roku 2001 k 50. výročí Úmluvy o statutu uprchlíků**
20. 6. 1819 nar. **Jacques Offenbach**, francouzský hudební skladatel německého původu (zemř. 5. 10. 1880) - 190. výročí narození
20. 6. 1884 zemř. **Václav Beneš Třebízský**, český kněz a spisovatel historické prózy (nar. 27. 2. 1849) - 125. výročí úmrtí
21. 6. 1949 zemř. **Heliodor Píka**, československý generál, příslušník zahraničního odboje; komunisty falešně obviněn a oběšen (nar. 3. 7. 1897) - 60. výročí úmrtí
23. 6. 1959 zemř. **Boris Vian**, francouzský prozaik, dramatik a novinář (nar. 10. 3. 1920) - 50. výročí úmrtí
- 26. 6. Mezinárodní den na podporu obětí mučení, slaven od roku 1997 (OSN)**
26. 6. 1824 nar. **William Thomson, lord Kelvin of Largs**, skotský fyzik (zemř. 17. 12. 1907) - 185. výročí narození
- 27. 6. Den památky obětí komunistického režimu (výročí popravy Milady Horákové roku 1950)**
28. 6. 1914 zemř. **František Ferdinand d'Este**, rakouský následník trůnu; zavražděn v Srbsku, následkem toho začíná první světová válka (nar. 18. 12. 1863) - 95. výročí úmrtí
28. 6. 1919 podepsána **Versailleská mírová smlouva**, která ukončila první světovou válku a stala se základem poválečného uspořádání Evropy - 90. výročí podpisu
29. 6. 1914 nar. **Rafael Kubelík**, český houslista, dirigent a hudební skladatel (zemř. 11. 8. 1996) - 95. výročí narození
1. 7. 1804 nar. **George Sandová**, francouzská spisovatelka (zemř. 8. 6. 1876) - 205. výročí narození
1. 7. 1899 nar. **Jindřich Plachta**, český divadelní a filmový herec (zemř. 6. 11. 1951) - 110. výročí narození
1. 7. 2004 zemř. **Marlon Brando**, americký filmový herec (nar. 3. 4. 1924) - 5. výročí úmrtí
3. 7. 1854 nar. **Leoš Janáček**, český hudební skladatel (zemř. 12. 8. 1928) - 155. výročí narození

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Josef Hudáček	Rýmařov
Libuše Krausová	Malá Morávka
Rostislav Valíček	Rýmařov
Martin Vavříčka	Rýmařov

Blahopřejeme

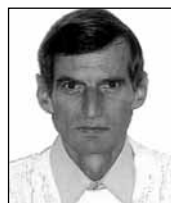
jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Josef Švejcar - Rýmařov	91 let
Adolf Strakoš - Rýmařov	88 let
Marie Cenková - Rýmařov	88 let
Jiřina Musilová - Rýmařov	82 let
Šarlota Zifčáková - Rýmařov	81 let
Evžen Kroutil - Rýmařov	80 let

Rozloučili jsme se

Věra Slabá - Dolní Moravice	1928
Štefan Lipka - Janovice	1925

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Vzpomínka

Ve čtvrtek 25. 6. 2009 vzpomene 1. výročí, kdy nás navždy opustil náš milovaný manžel

Jan Lašák.

S láskou vzpomíná manželka Lenka s rodinou, sestra Anna s rodinou.

Vyznání tanci

Chvilka napětí - právě probíhá vyhlášení výsledků Národního kola skupinového orientálního tance v Uherském Ostrohu. Cítím zrychlený tep, skoro nedýchám. Očima přelétnu napjaté tváře dívek i jejich rodičů, kteří nás obětavě doprovází, fandí, poskytují servis.

Hlavou mi letí vzpomínky na taneční začátky. Jak bylo důležité získat si důvěru, náklonnost i respekt malých a větších děvčat! Kolik úsilí a energie bylo vynaloženo, aby základní prvky orientálního tance byly prováděny co nejpřesněji a také co nejpřirozeněji. Kolikrát se v hodinách tance, zejména při rozcvičkách, ozývala slova: „Vytáhni se více v pase! Nehrb se! Lopatky k sobě, ramena dolů! Uvolni se!

Natáhni prsty! Nohu na špičku!“ A co s tím vším? Nacvičit skladbu! Hezký nápad, ale těžký úkol. Na začátku mě osloví hudba, do níž se zaposlouchám tak, že mě téměř celou pohltí. V představách se tak objevují moře a písek, voňavé květy v zahradách, příběhy lidí i lákavé dálky orientu. A pak mé představy nabývají jasnějších obrysů: „Tady na začátku pomalý velbloudí krok, zde se zavlní boky a tato část určitě vyžaduje důrazné akcenty, shimmy“. Myšlenkami prolétne vzpomínka na nácvik. Krok za krokem, vlna za vlnou, prvky na sebe navazují jako korálky navlékané na dlouhou nit. Hodiny a hodiny nácviku. V té chvilce napětí si nelze nevzpomenout i na chvilky oddechu, dobíjení

energie, posilování sebevědomí i vtipkování při tancování jen tak pro radost. Kus svého tanečního umu jsem se snažila předávat dívkám i ženám, které týden co týden přicházely do zrcadlového sálu SVČ. A tam za tónů podmanivé hudby se z nás všech stávaly něžné Šeherezády, vznešené bohyně Ištar, svůdné Salome i temperamentní Carmen. V těch chvílích nám byly všední starosti, stresy i nepřízné osudu na hony vzdálené. Jediný pohled na mé světenkyně mi připomíná i hodiny strávené u šicího stroje a s jehlou v ruce při šití bílých sukýnek.

Jsem šťastná, že se děvčata dokázala se soutěží vypořádat bez trémy a svůj projev vyjádřila přirozeně a s orientální grácií. Jejich sebevědomí je podepřeno předšlými úspěšnými vystoupeními, zejména účinkováním v tanečním odpolední Na křídlech orientu. To vše, co předcházelo, důvěrně znám. Uvědomuje si něco z toho i porota? Jsou to nervy! Vzrušení a šum na nádvoří zámku, kde se soutěžilo, mě vrací zpět do reality. Vyhlášení vý-

sledků začíná od nejmladší kategorie tanečnic. A teď to přišlo! Hlas zpěváka Aliho Amiri oznamuje: v kategorii do 10 let získává 1. místo se skladbou Perličky skupina Neila z Rýmařova. V kategorii do 15 let získává 3. místo se skladbou Vánek skupina Neila z Rýmařova. V kategorii nad 15 let získává 3. místo se skladbou Pusinky skupina Neila z Rýmařova. Nevěřím svým vlastním uším. Křik, výskání a jástot dívek mě zcela přesvědčily. Je to úžasný pocit, když si uvědomím, že děvčata uspěla v silné konkurenci všech tanečnic a dokázala zaujmout porotu i diváky svým tanečním uměním. Úspěch a štěstí dívek je i mým úspěchem a štěstím. Nezbyvá než poděkovat našim tanečnicím, zároveň patří poděkování rodičům coby řidičům a maminkám v roli vizážistek. Velké díky patří paní Heleně Tesařové za perfektní zajištění organizačních záležitostí spojených se všemi vystoupeními a soutěžemi, kterých jsme se s mladými tanečnicemi letos zúčastnily. *Dagmar Gajdošová*

**Zveme všechny nadšence
s toulavou duší na vyprávění
a fotografie z cesty po
Chile a Argentině.**

**26. 6. 2009 v 19:00
Středisko volného času Rýmařov**

Fota: Dagmar Gajdošová

Městská knihovna

Zahraněční projekty Jindřicha Štreita

V těchto dnech máme příležitost v Galerii Octopus shlédnout výsledky celostátní soutěže v barevné fotografii. Její starší a mnohými fotografy i uznávanější sestra, fotografie černobílá, našla svého zastávce ve známém bruntálském fotografovi Jindřichu Štreitovi, s nímž nám Městská knihovna Rýmařov umožnila setkání na další z oblíbeného cyklu besed. Ta nejnovější se konala v pondělí 8. 6. v 17.00. Fotograf během ní posluchače seznámil s historií svých polistopadových výprav do ciziny a představil snímky, které na cestách vznikly.

S fotografií se Jindřich Šreit začal potýkat už za studií na Univerzitě Palackého, kde ho k ní přivedl prof. Jan Bukovian. Od té doby se jí věnuje intenzivně celý život a o jeho proslulosti v tomto oboru jistě není třeba dlouze hovořit. Za svou dlouhou a bohatou fotografickou kariéru si získal vážnost a uznání nejen doma, ale na četných výstavách a projektech i v zahraničí. První velký úspěch přinesla účast na fotografické výstavě v Houstonu - při následné návštěvě New Yorku si tamní Muzeum moderního umění vyžádalo šest jeho fotografií. Po návratu do vlasti přišlo pozvání do Francie, kde se časopis Libération rozhodl věnovat jeho dílu celé jedno číslo.

Na základě této retrospektivy se umělcových služeb rozhodlo využít město Remes. Z umělcových fotografií pak byla uspořádána výstava. Jak se to občas stává, jeden úspěch vedl k druhému, a fotografovi tak bylo nabídnuto ztvárnit okres Saint-Quentin, ležící v kraji Aisne v severní Francii. Tak vznikl cyklus Čtrnáct pohledů na okres Saint-Quentin. Práce autorovi zabrala půl roku a celkem během ní vzniklo asi 15 000 snímků - tová-

ren, škol i vězení, které bylo podle Šreitových slov „překvapivě luxusní - vězňové měli na ubikacích televizi, mohli si dokonce vybrat z několika druhů jídel. Připadalo mi trochu jako hotel. S tím, co si z vězení pamatuji já, se to dá těžko srovnávat.“ K pobytu v zemi galského kohouta dále fotograf dodává: „Kdybych si měl vybrat, tak ze všech zemí, které jsem navštívil, bych žil nejraději ve Francii - samozřejmě kromě České republiky, tady je nejlíp.“ Coby další v zemi navštívená místa lze zmínit Bretaň a Alsasko: „Velmi příjemný pobyt - Alsasko se pyšní nejlepším bílým vínem v celé Francii...“ Právě v Alsasku fotograf navštívil ledkové doly, kde se získává surovina kdysi tak cenná, že se kvůli ní vedly války. Ty doby jsou dávno pryč, nicméně pracovní podmínky v dolech se mění jen pomalu a asi nikde na světě nepředstavují zvláštní lákadlo. Není tomu tak ve Francii a není tomu tak u nás, avšak kontrasty se najdou: „Na rozdíl od českého si francouzský horník vždycky najde čas na zábalu, na konicčky, místo aby jen seděl u televize.“

Další velkou akcí představovala návštěva Rakouska. Čirou náhodou tu Jindřich Šreit objevil zemědělskou usedlost, jejíž obyvatelé - staří manželé a dva jejich synové - se rozhodli vzdát se takřka všech výtěžků civilizace a žít za podmínek, které silně připomínaly devatenácté století - biofarmu dovedenou do extrému. Podoba farmy fotografovi podle jeho slov silně narušila představu o Rakousku jako zemi spořádané úhlednosti, všude vládla špína, bahno a především dnes jinak těžko představitelná dřina. Když pak snímky vzbudily pozornost na vídeňské výsta-

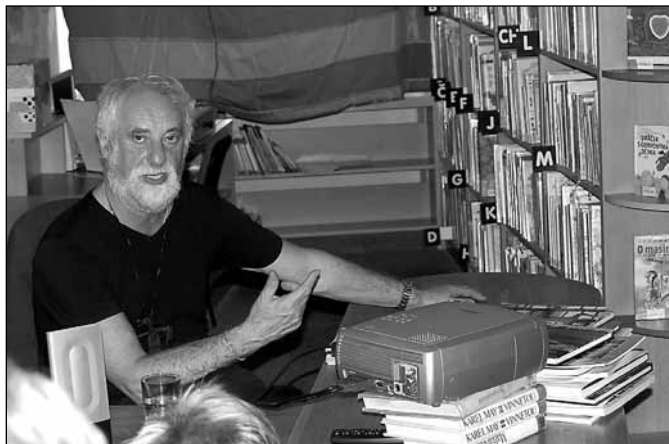
vě nazvané Der Hof, na usedlost přijela televize a ihned rozpoznala potenciál - na statku se rozhodla točit historické scény. Ze zemědělců se tak stali komparzisté. „Byli ovšem rádi, že se už nemusejí dřít,“ dodává fotograf.

Oblastí, do níž se přes její geografickou blízkost mnoho našich občanů především díky jazykové bariéře nepodívá, je maďarská pusta. Jindřich Šreit měl to štěstí opakovaně ji navštívit mezi roky 1994 a 1999, zrovna v období přechodu k soukromému zemědělství. Právě tehdy vznikly jedinečné záznamy o životě na maďarském venkově, s jeho vesnicemi i samotami uprostřed širokých pastvin. Taková krajina může v někom vyvolávat romantické představy, ovšem skutečnost je jiná - pusta je oblast držící v Evropě smutné prvenství co se alkoholismu a sebevraždnosti týče. Autor tak cyklus pro sebe nazývá Projekt o životě a smrti, protože hlavním jeho motivem se stali vesničané, většinou již staří lidé, spjatí se způsobem života, který nevyhnutelně mizí. Oficiální název projektu zní Lidé z kraje písku.

Evropa ovšem není jediným kontinentem, kde měl Jindřich Šreit možnost soustavně pracovat. Dalším bílým místem na mapě, jež se brzy mělo vybarvit, byla východní Asie, konkrétně Japonsko. Historie se tak trochu opakuje, protože kvalita autorových snímků mu zkrátka otevírá dveře - stipendium k pobytu obdržel na základě výstavy v Tokiu. Projekt cílil k zachycení japonské vesnice a fotograf jej označuje za ten doposud nejnáročnější. Nejen kvůli uzavřené povaze Japonců, také kvůli specifickým podmínkám, které tam na venkově panují.

Tradiční japonská vesnice je totiž tak trochu světem sama pro sebe. Ačkoliv se dnešní Japonsko pohybuje na špičce v zavádění moderních technologií (Japonci své hračky milují), na venkově tradice dosud žijí a dobře se jim daří. Vytváří se tak zvláštní napětí mezi starým a novým, pro tuto zemi tolik typické. „Když japonský rolník přijede na pole, tak vyleze z Mitsubishi a jde mlátit cepem.“ I tradiční rozvrstvení společnosti a patriarchalismus tu na venkově stále hrají velkou roli. „Nechtěl bych být japonskou ženou, protože ta odedře úplně všechno,“ komentuje fotograf snímek vesničanky lopotící se s nákladem malty. „Domy jsou často jen malé chatrče s papírovými stěnami, kde žije několik generací pohromadě - taky v nich byla pěkná zima.“ Překážky do cesty k vzájemnému porozumění rovněž kladla japonština. „Japonci se šileně rádi baví o počasí. Tak jsem se naučil jen 'ii tenki', je pěkně, a oni mi pak půl hodiny vyprávěli o počasí. Naštěstí v Japonsku vládne velká úcta ke stáří - jen proto jsem tam mohl být,“ vtipkuje fotograf.

Zemí, kterou chtěl Jindřich Šreit podle svých slov fotografovat už dlouho, bylo Rusko. Už v roce 1993 se proto vypravil na Sibiř. Po dvou týdnech cesty slavnou Transsibiřskou magistrálou, jež se přes matičku Rus táhne v délce 9 288 kilometrů, fotograf konečně položil nohu na vytužený permafrost. Vzniknuvší kniha nese přiléhavý název Na konci světa. Typicky šreitovské momentky přesným pohledem zachycují těžký život na okraji civilizace - dlouhé trubky ropovodů táhnoucí se pustinou kopcovitou krajinou, malé

vesnice plné špíny a bahna, lidé nakupující v obchodech přes mříže kvůli vysoké místní kriminalitě. A obyvatelstvo jako takové? „Na Sibiři jsem prakticky nepotkal střizlivého člověka,“ vzpomíná fotograf. „Ženy jsou tam ale velmi pěkné. Když taky každá někam jde, i kdyby to bylo jen přes ulici, vždycky je perfektně upravená. Jako na pařížském bulváru.“

Další zastávky v zemi, kde zítřka znamená bůhvídky, se zabývaly jednak životem komunit Čechů, které tu a tam u Černého moře stále ještě existují a udržují při životě jazyk i zvyky své daleké vlasti, jednak tématem mnohem smutnějším - životem či spíše přežíváním uprchlíků v Čečensku a Ingušsku.

Na závěr besedy Jindřich Štreit

svým posluchačům promítl krátký film z vernisáže v Saint-Quentin a pohovořil o svých plánech do budoucna. Stále totiž jezdí po světě, a brzy se dokonce schystá vypravít na tři týdny do Brazílie. Vášeň pro fotografii už Jindřicha Štreita zavedla do nejrůznějších koutů světa a zavádět bude nejspíše i nadále. To hlavní, o čem se však umělec na cestách poučil, ne-

ní cizina, nýbrž domov: „Uvědomil jsem si, jak se tady u nás pořád máme dobře. I v zemích, které nám připadají vyspělé, jako třeba Japonsko, je život velmi, velmi složitý.“ Přejeme mu proto mnoho sil a ještě více zážitků na cestách i mimo ně, zážitků, které tak dovedně zachycuje na svých fotografiích a sděluje ve svém vyprávění. *JaPo*

PŮJČOVNÍ DOBA

od 13. 7. do 31. 8. 2009

Po 9.00 - 16.00, Út 9.00 - 16.00,

St - zavřeno,

Čt 9.00 - 16.00, Pá 9.00 - 16.00,

So - zavřeno

Městská knihovna Rýmařov p o ř á d á

Výměnnou burzu knih 13. 7. - 31. 8. 2009

Přečtenou nebo nepotřebnou knihu můžete
donést do knihovny a vyměnit ji za jinou.

Městská knihovna Rýmařov oznamuje:

od 1. do 12. 7. 2009

bude knihovna
uzavřena

Městské muzeum a Galerie Octopus

Výstava fotografií z fotografické soutěže o cenu Karla Schinzela 6. - 21. června 2009

V soutěži se opět objevily kvalitní fotografie

Dne 6. 6. se v Městském muzeu Rýmařov konalo předávání cen v soutěži O cenu Karla Schinzela. Soutěž pořádá Středisko volného času Rýmařov a i nadále by se měla konat každé dva roky.

Rýmařov bohužel nemá mnoho slavných rodáků, Karel Schinzel jím však je zcela určitě. Narodil se 20. 12. 1886 v Edrovicích jako syn Karla a Marie Schinzelových. Jeho otec měl původně hostinec, ovšem v roce 1896 se rodina z existenčních důvodů musela přestěhovat do Opavy. Karel starší si otevřel obchod, Karel mladší šel studovat na obchodní školu. Jeho vášní se již tehdy stala chemie a jí se také rozhodl věnovat po maturitě roku 1902. Zaměstnání našel v továrně na léky Hell & Co.,

Apotheke, volný čas pak trávil výzkumem v laboratoři a studiem zahraničních časopisů. Již roku 1905, ve svých osmnácti letech, podává ve Vídni žádost o patent na metodu, již pojmenoval katachronie. Byla to právě tato metoda, která se později ve třicátých letech stala základem výroby fotografického materiálu ve firmách Kodak a Agfa. Firma Hell & Co. mu umožnila vystudovat vídeňskou Technische Hochschule, diplom obdržel roku 1912. Krátce nato však přišla do Evropy válka a mladý inženýr vyráběl třaskaviny v Brucku. Po válce dále pracoval na zdokonalení svého patentu, když jej však v roce 1922 předložil expertům k posouzení, div se mu nevy-smáli - návrh označili za napros-

Hl. cena v kat. Reportáž, dokument (Jan Košťál, Život mezi vraky)

to nerealistický. Vynálezce se proto zklamán vrací do Opavy, kde si zařizuje soukromou laboratoř. Ten naprosto nerealistický návrh po publikaci v časopise Das Lichtbild vzbudil nakonec značnou pozornost ve firmě Kodak, díky čemuž odjel roku 1937 Karel Schinzel pracovat do Londýna. O dva roky později se nicméně vrací do Vídně. Ač skvělý chemik, čich na politické události mu zcela zjevně chyběl. Zařídil si laboratoř v Badenu, jenže do Evropy přišla další válka. Během ní krátce pracoval v Berlíně. Když pak na konci války ruští vojáci jeho laboratoř osvobozovali, podařilo se jim během krátké doby zcela ji vybydlet - knihy, poznámky a dokumenty přitom upotřebili, jak se jim hodilo nejvíc. Z této rány

se už Karel Schinzel nevzpamatoval. Stihl pak ještě napsat jednu knihu o barevné fotografii, dne 23. 11. 1951 však ve Vídni umírá na infarkt.

Se životopisnými fakty návštěvníky ve svém úvodním projevu seznámil pan Jiří Karel. Poté následovalo vyhlášení vítězů soutěže. Fotografie hodnotila porota ve složení Jiří Siostrzonek, Luboš Tesař, Marek Zoth a Jakub Vala. Celkový počet účastníků činí 36, ti do soutěže úhrnem zaslali 268 fotografií. Z toho 76 jich náleží do kategorie Reportáž, dokument, do kategorií Příroda a Volné téma pak 95 a 86. Do soutěže mladých fotografů do 15 let na volné téma bylo zasláno 11 fotografií.

Jak je vidno, početní rozvrstvení v jednotlivých kategoriích hlav-

1. cena v kategorii Reportáž, dokument (Petr Vydra, Lette pryč)

1. cena v kategorii Příroda (Bedřich Randýsek, Suchý list)

ni soutěže je relativně rovnoměrné. Letošní ročník soutěže díky tomu přinesl snímky vážné i humorné, poetické i ironické, impresionistické i realistické, vždy však velmi kvalitní. V kategorii Příroda zvítězil Bedřich Randýsek se svým Suchým listem, minimalistickou kreací, která přes svou takřka monochromatickosti vyniká barevným laděním, soustředěností pohledu pak upomene na přírodní studie Albrechta Dürera. Na dalších dvou místech se umístili František Novotný s Lesním zátiším a Petr Vydra se Setkáním v horách. V kategorii Reportáž, dokument se na první příčce

umístil triptych Petra Vydry Sen o himálajském království, Lette pryč a Pohled do světa, na příčce druhé a třetí Roman Panáček a František Látal se sériemi Kolotoč bude a Sledge hockey, v tomto pořadí. V této kategorii byla rovněž udělena hlavní cena soutěže, konkrétně Janu Košťalovi za cyklus Život mezi vraky, ukazující život dělníků v bangladéšském městě Čitagong. Pokud lze fotografie v tematizovaných kategoriích prohlásit za většinou klasické (v moderním významu toho slova), pak Volné téma přineslo řadu snímků přímo avantgardních. Platí to i pro všechny fotografie vítězné - Podivné by-

losti ve městě Evy Stanovské, Žaluzie Jana Hrubého či Červen za 99 roků a Červen za 101 roků Miroslava Olšáka. V kategorii do 15 let bylo vysloveno čestné uznání Ivaně Kopečkové za její triptych Mistrovské utkání.

Všechny oceněné práce lze samozřejmě shlédnout nejen na internetových stránkách Střediska volného času Rýmařov, ale především v městském muzeu, kde budou spolu s dalšími vybranými díly vystaveny do 21. 6. 2009. *JaPo*

Výstava fotografií celostátní soutěže barevné fotografie O CENU KARLA SCHINZELA

6. - 21. 6. 2009

www.schinzel.svcrymarov.cz

Na jednu noc do historie

Jako každoročně se i letos konala Muzejní noc - večer plný soutěží, zábavy i vzdělávání určený dětem. U nás se tento ročník uskutečnil v pátek 12. 6. od 19.00 v Městském muzeu Rýmařov.

Již dlouho před sedmou hodinou se u muzejních dveří začaly scházet první děti spolu s rodiči, kteří je na tuto výpravu do historie přišli vyprovodit. O sedmé

jich před muzeem netrpělivě čekala už pěkná skupinka, která se jen třásla na to, až se dveře konečně otevřou, a každý tak spolu se svými kamarády bude do těch tak trochu tajemných prostor moci vstoupit. Konečně se za dveřmi objevuje silueta, konečně se ozývá klíč v zámku. Ještě rychlé loučení s maminkou, a už je to tu.

Uvnitř děti a paní učitelky přivítali pracovníci muzea. Úkoly večera na sebe nenechaly dlouho čekat. Tím prvním z nich byla soutěž, při níž děti měly za úkol prohledat muzeum a najít deset porůznu ukrytých kartiček s obrázky vystavených objektů. Následně je malí historikové přiřazovali bodům na časové ose. Při tom děti překvapily obratností, s níž probíhaly prostory muzea, pročítaly popisky exponátů a určovaly příslušná období. Zábavnou formou se tak poučily nejen o naší historii, ale i o tom, co všechno v muzeu najdou.

Následovala přednáška pana Karla, který v lehkosti a krátce nastínil historii objevu barevné fotografie a několik témat příbuzných. Věřte tomu nebo ne, děti jeho výklad poslouchaly doslova bez dechu. Znovu se tak ukazuje známá pravda, že pokud se při výkladu obrátíte k dětem, poznají, když je nepodceňujete - a ocení to. Kolik dospělých to dnes o sobě může říct? Přednáš-

ku pan Karel zakončil výzvou k toleranci ke všem takzvaným šprtům, protože nikdy nevíte, co vše mohou jednoho dne vynalézt - výzvou, kterou děti potřebují slyšet brzo a pamatovat si.

Dalšími úkoly, který na malé návštěvníky čekaly, bylo vybarvování šlechtických erbů a potom vynalézávé spojení vědomostní soutěže s trochou sportu - děti četly otázky a obracely kartičky s odpověďmi. Pokud zvolily chybnou, musely například udělat pět dřepů. Na závěr se pak kluci i holky mohli vyfotit, ať už sami, s plyškem či kamarády, a fotografie si druhého dne mohli odnést domů.

Muzejní večer se však pomalu překloupil v opravdovou muzejní noc a dětem začínala pomalu těžknout víčka. Shlédly tak ještě pohádku na dobré spaní a mohly již konečně složit hlavu v samotném srdci městského muzea. Všichni zúčastnění se jistě dobře bavili, za což patří velký dík těm, kteří pro ně tento večer připravili. *JaPo*

Z historie

Německý řád po napoleonských válkách

Přehouplo se 19. století a Evropa nadále tonula ve válečných střetnutích. Do dějin se vryly Marengo, Abukir, Austerlitz (Slavkov), Trafalgar, Jena, Auerstadt, Aspern, Wagram, Borodino, Lipsko, Elba či závěrečné Waterloo, zanikla Říše římská. Vídeňský kongres, summit v rytmu valčíku, porodil Svatou alianci zpátečníků a vrátil Francii monarchii s Bourbony, zatímco delegáti mnoha menších států tančili. Na umoudření Evropy a vrácení řádu pokud možno do starých kolejí pracoval lev salónů, bdělý Rakušan Klement Václav Nepomuk Lothar kníže Metternich-Ochsensachsen, vévoda z Portelly, pruský král Bedřich Vilém III. a car Alexandr I. Rusko, „evropský čteník“, po léta ochotně zasahovalo vojensky všude, kde bylo třeba zakonzervovat stav a vrátit jej před napoleonské války. Aliance se stala zárukou mrtvolného klidu. Řád německých rytířů se musel vyrovnat s ohromnými ztrátami majetku, vlivu a postavení. Napoleony novinky se tentokrát velmi hodily, šlo přece o peníze. Změnila se statuta, řád se dostal do úplné závislosti na státu, vojenská složka pomalu ztrácela dech, nezměněna zůstala výhradně složka duchovní, tj. kněžská, jež byla více závislá na katolické církvi než na řádu, a do popředí vystoupila především činnost charitativní. Řád svou aktivitu rozumně přenášel z oblasti válečnické do humanitní. Začal se zabývat především péčí o potřebné, zakládáním a provozováním soukromých špitálů a škol. Lenní svazek s dynastií však neznamenal dohled světské správy, uvnitř zůstával Řád nezávislý, zachoval si suverenitu v jurisdikci, ve vnitřní správě i oblasti majetkové. Velmistři nyní získali přednost před ostatními, neboť byli arciknížaty a nadále do roku 1923 vždy výhradně příslušníky habsburského rodu.

Napoleonské války se sice opět nedotkly Rýmařovska přímo, ale vyčerpávaly jej stejně. Odvody do armády připravovaly území o mladé pracovitě muže. Do císařské armády odcházeli chlapci a muži od osmnácti do pětatřiceti, ale řádové panství cvičilo v používání zbraní též domobranu z mužů mezi třiceti až padesáti lety. Snad jen dodat, že nejedním byl krátce po padesátce po těžkém a nuzném životě již zcela vyčerpaným starcem. Dodávky potravin i píce včetně služby s potahy dál ochuzovaly už tak nebohatý kraj. Případnými válečnými operacemi si nikdo nemohl být jist. Doslova katastrofou se stávaly potahy dopravující povinně zásoby pro armádu. Nejednou se totiž vozkové vraceli pěšky, protože jim koně rekvírovala armáda a úhrady státu obvykle nestačily ani na zakoupení poloviny pořádného koně. Francie zahájila roku 1809 kontinentální blokádu, aby odřízla Británii od surovin, ale zároveň zničila evropský obchod, který zčásti stál na anglických trzích. Anglii se však na kolena srazit nezdařilo, ba ani Napoleon se nikdy

nedozvěděl, že kvalitní sukno uniforem jeho osobní stráže dodali tajně a s výsměchem Angličané (sukno nestřílí a peníze nepřítel nesmrdí). Vše nejhorší prožíval tehdy s řádem velmistr **Antonín Viktor Rakouský**. V bouřlivých letech 1835 - 1865 stanul v čele řádu **Maxmilián Josef Rakouský d'Este** a právě on měl významný podíl na zajištění správy řádových far v Opavě, Bruntálu, v Jiříkově, Dolní Loučce a Ryžovišti, ale též se podílel na obnovení velmi významné součásti řehole, instituce milosrdných sester německého domu, jež zanikla při úpadku německého řádu na konci renesance. Bez nich by nebyla charitativní práce myslitelná. První sesterský dům založil 1841 v Bruntále, 1842 v Opavě a 1844 v Andělské Hoře, sympatickém městečku za moravskou zemskou hranicí. V Bruntále vznikla roku 1847 řádová nemocnice pro ženy. Další dům založil velmistr ve Vrbně pod Pradědem 1858 (od roku 1897 se změnil v nemocnici) a jeho nástupci pokračovali v Ryžovišti 1866 (nemocnice přibyla 1897) a jinde. Dlouhá Loučka na sovineckém panství získala dům sester 1890. Podobně to bylo se školami, které prohlásilo ministerstvo kultu a vyučování roku 1869 za soukromé. V našem okolí vznikly dívčí obecné školy v Bruntálu (1841), Opavě (1842), další dívčí školy ve Vrbně (1858), trojtřídní v Ryžovišti (1866). Od konce 19. století zakládal řád též mateřské, odborné a dívčí měšťanské školy.

Lesnictví mělo od počátku na územích Řádu ohromný význam a modernější doba přinesla potřebu zamyslet se nad případným vytvořením učebního zařízení pro zvýšení kvalifikace lesníků. Zpočátku bývala praxe výuky lesníků obdobná jako u řemeslnických živností. Nastávající adept se vyučil u vybraného hajného či revírníka a potvrzení (výučný list) mistra se stalo dokladem jeho kvalifikace. Pochopitelně, co stačilo do 18. století, ne-

mohlo už nahradit vyšší vzdělání v době, kdy si moderní péče o les vynutila podstatně rozsáhlejší znalosti, a po vzoru ostatních evropských zemí začala vznikat odborná učiliště i na území monarchie. Patrně nejstarším lesnickým učilištěm u nás byla škola v Blatné u Chomutova, založená okolo roku 1780, a po ní následovala schwarzenberská škola ve Zlaté koruně (1801 - 1845). Moravané, jak jsme už několikrát zmínili, mířili častěji než do Čech do Vídně, proto využili od roku 1813 možnosti výuky v lesnickém ústavu v Mariabrunnu u Vídně. Po krátké existenci lesnické školy v Dačicích (1820 - 1929) trvalo do poloviny století, než vznikla samostatná lesnická škola v Hrabyni (1851), ale i ta záhy zanikla. Další, dvouletou spolkovou lesnickou školu na hradě Úsově, založil řád německých rytířů roku 1852 z pověření Spolku pro lesnickou školu v Brně.

Již roku 1837 začala z příkazu nového velmistra rekonstrukce téměř úplně zpuštělého hradu Sovince, který už tehdy sloužil Sovineckým jen z malé části jako byty. Správu panství přesunuli rytíři do zámku v Horní Dlouhé Loučce. Původně se počítalo s dočasným umístěním řeholního řádu redemptoristů. Jednalo se o misionářskou kongregaci Nejsvětějšího Vykupitele, misijní řád založený Alfonsem Liguori roku 1732, jehož řádovými bratry byli i Češi, např. sv. Jan Nepomuk Neumann (1811 - 1860), posléze katolický biskup v americké Filadelfii. Restaurační a stavební práce pochopitelně postupovaly pomalu, ale již roku 1858 se otevřely hradní prostory malému chlapeckému semináři řádu německých rytířů. Sovinec též sloužil jako letní sídlo řádu k rekreaci jeho členů včetně velmistra. V roce 1867 však byla církevní škola uzavřena a seminariště se přesunulo do stejného zařízení vzniklého v Opavě. Ve stejném roce zahájila provoz na prostorném hradě Sovinci čnicím nad údolím uprostřed nádherných a zdravých lesů podstatně příhodnější lesnická škola. Vytrvala potom na stejném místě celých třicet let. Její přestěhování na Sovinec si vynutily skromné a nevhodné prostory v Úsově. Významný sovinecký pramen vzdělávání lesnického dorostu konečně vytrval do dnešních dnů, i když škola několikrát změnila své sídlo i náplň. Na škole studovali zájemci z celé monarchie od Čech po Sedmihrady. Vynikající školské zařízení, patrně nejkvalitnější v zemi, získalo velký věhlas. Lesnická škola měla tedy zásadní význam nejen pro nás a patří k nejvýznamnějším činům řádu ve prospěch země. Po krátké době nebylo v habsburské říši proslulejší odborné školy, jež značně utlumila dosavadní význam učiliště v Mariabrunnu. Velmistr Maxmilian Josef d'Este, který se o lesnické školství velmi zasloužil, je hoden naší úcty.

Profesory se stávali především příslušníci řádu a další duchovní. Víme též, že se na sovi-

Velmistr Antonín Viktor Rakouský (1804-35)

necké vyšší odborné zemědělské škole německého řádu učil povinně český jazyk. V letech 1890 - 1896 se stal dokonce jeho profesorem člověk nad jiné povolaný, český kněz a vlastenec **Jan Blokša** (1861 - 1923), dosud nejvýznamnější český dantolog, vynikající znalec českého jazyka, italštiny a dalších, známý katolický publicista, přítel velkého českého básníka Jaroslava Vrchlického a korektor jeho skvělých překladů italské humanistické literatury. Škoda, že bývá dnes literárními českými vědci poněkud opomíjen, třebaže Italové jeho teoretických prací, většinou psaných v jejich rodném jazyce, dodnes užívají v plné míře a profesor má na Apeninském poloostrově dosud uznávané místo mezi teoretiky. Škola, jež si vydobyla pro svou nemalou kvalitu obecné uznání, ukončila svou existenci na hradě Sovinci

v roce 1896. Významná studia však nezankla, ale školu jen Řád přemístil do modernějších prostor v Hranicích, kde měla vhodnější podmínky. Zde se nejen dočkala statutu střední školy, ale doplnila ji i nižší střední lesnická škola. Střední lesnická škola v Hranicích patří k málu našich škol s tak dlouhou a vynikající tradicí. Existuje dodnes jako státní škola a udržuje dosud vysokou úroveň výuky. Je s podivem, že na rozdíl od jiných nemusela podstoupit další stěhování, ba dokonce zrušení ani v době nezdravé centralizace po roce 1948. Snad jen dodat, že byla až v devadesátých letech obnovena i Vyšší odborná a Střední lesnická škola Bedřicha Schwarzenberka v Písku a vznikly i další ve Žluticích, Vimperku aj. Dne 11. února 1889 vydalo ministerstvo orby Výnos o státních lesnických zkouškách pro lesníky, pomocný

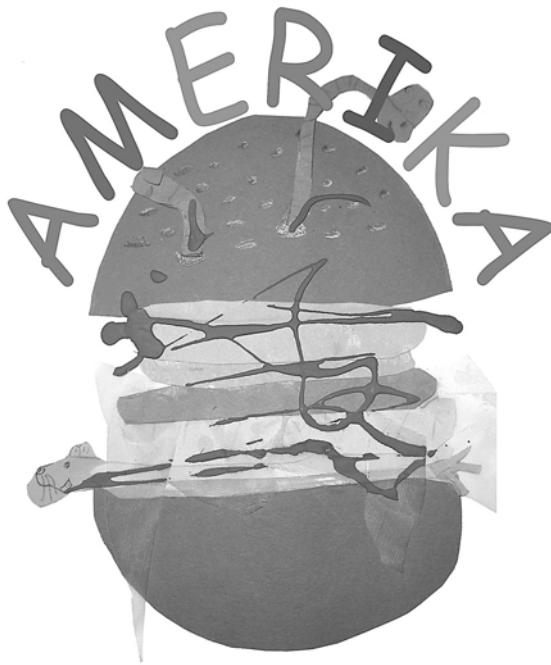
i technický personál. K přijímacím zkouškám měli přístup jen absolventi klasických nebo reálných gymnasií či proslulé sovinské (hranické) lesnické školy. Zkoušky konali abiturienti vybraných škol před komisemi zřízenými u zemských úřadů.

Po smrti významného velmistra nastoupil do čela řádu arcivévoda Vilém Rakouský (1863 - 1894), profesní rytíř a příslušník panující dynastie.

Mgr. Jiří Karel Adam, P.: Řád německých rytířů a jeho působení v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, Praha 2005; Štěpán, V.: Historie zámku Bruntál, Bruntál 1998; Jan, L. - Skřivánek, F.: Němečtí rytíři v českých zemích, Společnost přátel hradu Bouzova, Tínec 1992; Řád německých rytířů v Čechách, na Moravě a ve Slezsku; Hamanová B.: Habsburkové, Praha 1996 ad.

Pozvánka na novou výstavu

Základní umělecká škola v Rýmařově
zve na zakončení celoročního projektu

Pondělí 22.6. 2009 v 17 hodin

vystoupení hudebního a literárně-dramatického oboru
v sále ZuŠ na Divadelní ulici

Středa 24.6. v 16 hodin

vystoupení tanečního oboru v tělocvičně pod kostelem

v 17 hodin

vernisáž výtvarného oboru v galerii Octopus
v Městském muzeu

nadace **OKD**

Historické detaily - 10. část

Denně procházíme v našem městě Rýmařově kolem nejrůznějších architektonických pozoruhodností a kulturních památek, historických detailů, fascinujících fasádních či dveřních ornamentů, unikátních a originálních korouhviček, jež zde zanechali mistři stavitelé, řezbáři, tesaři, sochaři nebo umělci kováři. V dnešní uspěchané době, protkané sítěmi mobilních operátorů, kdy z kanceláří a pokojů blízkají monitory počítačových sestav a děti si hrají ve virtuálním světě, jen stěží zastavíme svůj krok, pozvedneme hlavu vzhůru a zamyslíme se například nad tím, který umělec obdarovaný fantazií dílo pro další pokolení zanechal. (Začít soutěžit můžete kdykoliv, i s jedním ústřížkem máte šanci na výhru.)

SOUTĚŽNÍ KUPON č. 10

Jméno a příjmení

.....

Adresa

.....

Telefonní kontakt

.....

Místo, kde se objekt nachází

.....

Divadlo Mahen Rýmařov zve na pohádku

Je to již dvanáct let, co divadlo Mahen v Rýmařově hraje každým rokem pohádku pro děti, na kterou se těší děti nejen z Rýmařova, ale i Horního Města, Velké Štáhle, Břidličné, Staré Vsi a Janovic, které do divadla dojíždí. Jsou to ty nejmenší děti z MŠ a děti 1. - 5. ročníků ZŠ. Nejsou to však jen děti, které mají rády pohádky, ale i mládež, studenti i dospělí, kteří si udělají rádi čas a jdou se svými ratolestmi do divadla, ponořit se na chvíli do divadelního křesla a nasávat příjemné divadelní kouzlo, odrážející se v radostných očích jejich potomka, který prožívá nezapomenutelné chvíle s loupežníky, čerty, čarodějnicemi, princeznami nebo nebojácným pasáčkem Kubou.

I letos tomu není jinak. Mahen nastudoval veselou pohádku Vojtěcha Vackeho pod názvem **Princezny a loupežníci aneb zmatky kolem Katky**. Vojtěch Vacke, prozaik, dramatik a filmový scénárista, se narodil 1940 v Nezabudicích. Absolvoval dramaturgii na FAMU. Působil v Praze a o dvacet let později v Uherském Hradišti ve Slovákém divadle jako jevištní technik. Organizoval různé mládežnické akce, byl režisérem amatérského divadla a redaktorem kulturního zpravodaje. Napsal mnoho knih pro mládež a byl autorem divadelních her, pohádek a básní. Řada jeho knih byla zfilmována. Zemřel v roce 1991.

Pohádku sehraje ve středu **24. června v 17 hodin** v Městském divadle Rýmařov.

Vstupenky jsou k dostání u pokladny divadla.

Srdečně zvou Maheňáci

Fota: archiv AS Mahen

Práce přírodovědného kroužku při Gymnáziu Rýmařov

Stejně jako v loňském školním roce i letos se studentky Gymnázia v Rýmařově zapojily do projektu Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci pod názvem Věda je zábava, který byl určen pro školní kolektivy. Studentky v biologickém kroužku experimentálně i teoreticky řešily zadaný přírodovědný problém. Ty z vyšších ročníků se ve volném čase začaly věnovat projektu pod názvem Sinice, mladší studentky pak projektu Plísňe kolem nás.

Studentky vypracovaly text práce, fotky, filmy, vytvořily anketu pro občany Rýmařova. Nejvíce času ale strávily v biologické laboratoři, kde prováděly mnohé experimenty.

Výsledky studentky zpracovaly v podobě závěrečné písemné práce, prezentace a posteru. S projekty se 29. 5. 2009 soutěžící zúčastnily Třetí studentské konference mladých přírodovědců, kterou pořádala Univerzita Palackého v Olomouci.

Za závěrečné práce každé soutěžní družstvo získalo 3. místo. Za poster si studentky vyššího gymnázia přivezly 1. místo.

Foto a text: Marie Novotná

Zpravodajství města Břidličné

Výborná akce oddílu kopané

Sobotní odpoledne 6. června se zapíše do análů oddílu kopané, tak také u všech, kteří se nebáli nepříznivého počasí a přišli se podívat na bývalé či současné fotbalové reprezentanty. Škoda že nepřijeli další avizovaní hráči, pře-

poté se představili hráči staré gardy obou oddílů. Následovala již zmíněná velká autogramiáda, která se díky nečekanému zájmu jak dospělých, tak hlavně dětí, protáhla na více jak hodinu. Tudiž hlavní zápas začal se zpožděním,

sto ti, kteří se představili na hřišti nebo při velké autogramiádě, nezklamali nikoho. V rámci fotbalového odpoledne sehrály přípravky Břidličné a Rýmařova dva zápasy,

ale nikomu to nevadilo a po nezbytném focení, kdy fotografů na ploše bylo více než hráčů, mohl dlouho očekávaný mač Ujfaluši versus Reprezentanti začít. Obě

Zajímavá soutěž

Městská knihovna Břidličná vyhlašuje soutěž pro děti s názvem Zahrej si na ilustrátora knih.

Namaluj obálku své nejoblíbenější knížky. Je úplně jedno, jaký to bude motiv, zda pohádkový, dobrodružný, cestopisný nebo jiný, záleží jen na tobě, co si vybereš. Uzávěrka soutěže je 31. července 2009. Na výherce čekají zajímavé věcné ceny.

Oznámení

Z důvodů čerpání řádné dovolené bude Městská knihovna v Břidličné od 10. do 17. července uzavřena.

soupeřící strany pojaly tento zápas víceméně jako ukázkou fotbalové techniky a pobavení přítomných diváků než opravdový boj

Heinz si například vyzkoušel místní kuželnu a docela se mu dařilo. A Martin Fenin shrnul své pocity z této akce slovy: „Já se

o vítězství. V parádičkách a klíčcích vynikali hlavně Fenin a Heinz, pozadu nezůstali ani ostatní a diváci se parádně bavili. O tom, že to byla více šou pro diváky než cokoli jiného, svědčí i konečné skóre 5:5. Večer venku na parketu nebo na místní kuželně pokračovala zábava hostů. Marek

snazím lidi bavit, legraci mám v krvi. Mně se tady líbilo a opravdu jsem si to tady užil.“ Toto bylo nejlepší vysvědčení pořadatelům, kteří tuto akci dlouho dopředu organizovali ve spolupráci hlavně s Tomášem Ujfalušim a dalšími.

Text a foto D. Mach

Krytý bazén v Břidličné

Plavání pro veřejnost v červnu

Každé pondělí v lichém týdnu bude plavání pro veřejnost do 18 hod.

Pondělí	14.00 - 20.00	Úterý	14.00 - 17.00
Středa	14.00 - 20.00	Čtvrtek	14.00 - 20.00
Pátek	14.00 - 20.00	Sobota	13.00 - 20.00
Neděle 13.00 - 20.00			

Každé úterý a čtvrtek od 17.00 do 18.00 se koná aerobik. Teplota bazénu 28 °C (malý), 26 °C (velký), teplota vzduchu 29 °C.

SLAVNOSTI MĚSTA BŘIDLIČNÁ

5. ročník

sobota 20. 6. 2009

na fotbalovém hřišti v Břidličné

Tento projekt je spolufinancován z ERDF v rámci OPPS ČR - PR 2007 - 2013
„Překračujeme hranice“ „Przekraczamy granice“

Pátek 19. 6. 2009

PROGRAM:

17.00 setkání prvních osídlenců Břidličné z roku 1946 a polské delegace s burmistrem Ujazdu Tadeuszem Kauchem a starostou města Bohumírem Kamencem. Uskuteční se ve Společenském domě v Břidličné.

16.30 - 18.00 „Don Quijote de la Ancha“ - divadelní představení Divadla klauniky Brno v režijním vedení Boleslava Polívky
18.00 - 18.45 „Dunajec“ - slovenský folklór - energická hudba, krásné písně a temperamentní tance ze Slovenska
19.00 - 20.00 „Gnomus“ - středověk trochu jinak, uhrančivé rytmy a magické melodie středověku
20.00 - 02.00 „Fofrovanka“ - k tanci a k poslechu vyhrává kapela z Uničova

Sobota 20. 6. 2009

PROGRAM:

12.15 - 13.00 „Zveme vás na slavnosti“ - pochod Městského dechového orchestru Bruntál za doprovodu mažoretek (od Společenského domu na hřiště)
13.00 - 13.30 zahájení slavností - projev starosty města Břidličná a burmistra polského Ujazdu, informace o průběhu slavností
13.30 - 14.15 „Vyhrává nám kapela“ - Městský dechový orchestr Bruntál, vystoupení českých a polských mažoretek
14.15 - 15.00 „Zlomeňáci“ - country kapela
15.00 - 15.45 „The Pant“ - hardrock
15.45 - 16.15 „Dunajec“ - slovenský folklór - energická hudba, krásné písně a temperamentní tance ze Slovenska
16.15 - 16.30 „HIP HOP“ - taneční skupina z Rýmařova a z polského Ujazdu

DOPROVODNÝ PROGRAM:

13.30 - 15.00 „Indiánské léto“ - soutěže a hry pro děti s cenami (malování na obličej, výroba korálků a šperků a další), indiáni všech věkových kategorií vítáni
14.30 - 20.00 skákací trampolína, nafukovací hrad, dětský kolotoč
15.00 - 19.00 horolezecká stěna pro větší a velké horolezce
15.00 - 19.00 „Teatro di baloni“ - představení s balónky, výroba zvířátek z balonků
15.00 - 17.00 „SK Pental Břidličná“ - jízda na koních
15.00 - 16.00 mše v kostele Tří králů v polském jazyce, po skončení mše koncert pěveckého souboru „Bernardini“
15.30 - 16.00 ukázka cvičení psů
16.30 - 18.00 mezinárodní fotbalové utkání - TJ Kovohutě Břidličná s polským týmem Ujazzd
22.30 ohňostroj

V době konání městských slavností v areálu fotbalového hřiště doporučujeme navštívit stánkový prodej - batikové oblečení, vyráběné šperky, medovina, včelí produkty, dřevěné a kovové šperky, frgály, štramberské uši, domácí brambůrky a tyčinky, sýry a jiné české produkty.

BOHATÉ OBČERSTVENÍ!!!

Veškerý program a atrakce v areálu fotbalového hřiště pro děti i dospělé ZDARMA!

Možnost výhry pěkných cen pro děti i dospělé v různých soutěžích.

Vstup zdarma!

Z okolních obcí a měst

Kapky padaly, májka padla

Poslední květnovou sobotu nebylo zrovna výstavní počasí. Ondřejovští s přílehlým okolím (tedy Rýmařovem) si však nenechali vzít dobrou náladu. U koliby stála štíhlá nazdobená májka. A už se scházeli dospěláci i děti, občerstvili se domácími klobáskami a nápoji podle chuti, zakoupili si losy do bohaté tombooly. Náhle se objevili čtyři černí jezdci na motorkách! Ty motorky hodně pamatovaly, ale jely. Motorkáři i se svou spolujezdkyní, pětiletou Helenkou, zasedli ke stolu, vydatně popili kofoly, ochutnali klobásky, pak byli požádáni starostkou Ondřejova, aby pomohli obci skácet májku. Protáhli se, zatančili moderní taneček, pak vzali pilu rezavou jak liška, namazali pivem a začali

s kácením. Víte, že v tu chvíli vykouklo i zvědavé sluníčko? Po chvíli se májka-druzička poroučela k zemi. Přesně tam, kde měla, vyšlo to snad na centimetr. Flašky z vrcholku se zmocnila děvčata.

Zábava pokračovala, hudba hrála, sedmdesát cen našlo své výherce a byla skvělá nálada. Je to dobře, milí Ondřejováci, že se umíte sejít a máte k sobě blízko! Sluší se také poděkovat všem, kdo pomohli a přispěli. Jmenujme alespoň největší sponzory: MěÚ Rýmařov, papírnickví paní Hákové, prodejna H+H, Stonožka, pánové Háma, Polách, Bernátek, Rechtořík a dámy Kremerová, Kováčová a Sedláčková. Poděkování patří také manželům Pipovým právě za dě-

ti, které jedly, jedly, nedojedly, proto si ještě výborné trubičky a šátečky odnášely domů. Už teď vás všechny Ondřejovští

zvou na pojídání švestkových knedlíků, které se uskuteční poslední srpnovou sobotu 29. 8. od 13 hodin. *Si*

Foto: archiv OV Ondřejov

Obnova Svatého kříže nad obcí Ryžoviště

Mimo probíhající projekty, mezi něž patří například Modernizace ZŠ a MŠ Ryžoviště, podpořená dotací Regionálního operačního programu Moravskoslezsko, Rekonstrukce sociálního zařízení v kině, podpořená Státním zemědělským intervenčním fondem, Naše hřiště, podpořená ministerstvem pro místní rozvoj, nebo Rekonstrukce částí místních komunikací, podpořená Moravskoslezským krajem, zahájila obec Ryžoviště práce i na projektu Obnova Svatého kříže nad obcí Ryžoviště. Tento projekt je podpořen Nadací VIA v rámci programu Fond kulturního dědictví - Záchrana drobných památek místního významu (2009).

Jedná se o kříž asi deset metrů vysoký, který nechala postavit v roce 1909 rodina Kirchner, aby označoval vodní předěl Dunaje a Odry, hlavně však pro občany, kteří tímto územím procházeli z Veveří a z Kněžpole do Ryžoviště za prací a do místního kostela. Na kříži byl nápis: „Ty jsi nás, ó Pane, stvořil pro sebe, ale naše srdce je neklidné, a pro oddech v klidu má pro tebe, poutníku, sloužit tento kříž jako dobrý průvodce, zvláště v mlze a v drsných zimních měsících“. V 70. letech se po úderu blesku (a též kvůli stáří dřeva) kříž asi metr nad zemí ulomil. Torzo tohoto kříže je na původním místě dodnes. Cílem obce Ryžoviště je ve spolupráci s obyvateli kříž obnovit, zřídit u něj odpočinkové místo a navrátit občanům vztah k drobným památkám, které se kolem nás nacházejí. *Eva Lašáková*

Foto: archiv OÚ Ryžoviště

Pozvánka

*Srdečně vás zveme
na zahájení provozu projektu*

*Příběh lesů a lidí
Rýmařovska - pokračování*

*20. června 2009 v 15 hodin
ve Stránském*

Program:
15.00

- krátký úvod: Vladimíra Křenková (Občanské sdružení Stránské), Mgr. Jiří Karel (autor knihy)
- Slavnostní otevření za účasti sponzorů, brigádníků, zástupců nadace Via a Dobročinného fondu Philip Morris ČR
- Prohlídka bylinné zahrady, opravených rybníků, otužovací zóny a spuštění maket technických staveb poháněných vodou (vodní mlýn, katr a hamr).

16.00

- Premiérové vystoupení místních ochotníků. Divadelní spolek Pec uvede pohádku Taneček přes dvě pekla.

Všichni, kteří se podíleli na realizaci projektu, ať už sponzorským darem či prací, budou vyzváni k hromadnému přestřížení pásky.

Jelikož není v našich možnostech zajistit nůžky v takovém počtu, vezměte si prosím vlastní.

Těšíme se na vás.

Občanské sdružení Stránské

Sport

Desetiboj dospintoval do cíle

Tak opět uplynulo deset měsíců od chvíle, kdy jsme se rozhodli pravidelně testovat, zda už patříme do starého železa, či zda ještě zvládneme něco uběhnout, skočit, vystřílet atd.

Poslední disciplína - běh na 60 m - zaklepala na dveře v pátek 12. 6. 2009. Byť bylo datum skoro letní, počasí nám zrovna moc nepřálo. Chladno a déšť visící ve vzduchu odradilo mnoho závodníků. Jednu výhodu to ale mělo - letošní „šedesátka“ byla snad nejrychleji odběhnutou disciplínou v historii. Poslední závodníky už skropil déšť a možná je popohnal do cíle.

Letošní achillovou patou byla účast. Jediná kategorie, která se může chlubit stabilním počtem závodníků, je kategorie mužů C.

věk a při malém počtu účastníků dochází ke zkreslení celkového součtu. Proto vás vyzýváme, abyste odhodili pohodlnost a přišli si také zasoutěžit - věk zde není handicapem, ale můžete z něj i profitovat!

O moc růžovější situace není ani v kategorii ženy A, sešlo se nás šest. První skočila s náskokem jedné desetiny sekundy Katka Kolářová. O druhé místo se strhl boj, byť v různých rozběžích. Nakonec ve stejném čase doběhly Olga Valová a Lenka Metelkova (dříve Czедronová). Do celkového pořadí promluvila nejhlasitěji právě Katka Kolářová, které dýchala na záda loňská vítězka Andrea Továřková. Na stupně vítězů se právě druhým místem ve sprintu dostala Lenka Metelkova.

Účastníci rýmařovského desetiboje Fota: archiv Rým. desetiboje

kategorii. Nikdo z přítomných nedokázal konkurovat rychlosti Karla Tomana, který rozkmital

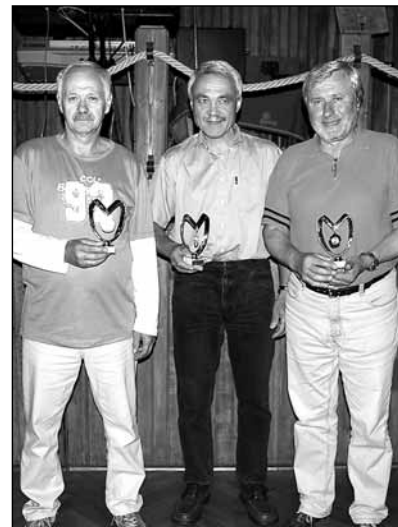
třetím místě dospintoval Lukáš Janáč. Celkovému pořadí však vévodili jiní borci. Letos nastala

Desetiboj muži A

Desetiboj muži B

Desetiboj muži C

Ti zakleklí do bloků jako první. Nekonalo se žádné překvapení - první dvě místa kopírují i celkové pořadí, vítězství si pojistil svou rychlostí Ivo Volek před druhým Jardou Hofmanem. Na třetí místo se ve sprintu prodrál Vojta Hrdina, který předběhl celkově třetího Vaška Orlíka.

Záhy se na start postavily ženy B. Ve dvou rozběžích se podělily o medailové pozice takto: vítězkou je Markéta Míčková, druhou pozici vybojovala Alena Jurášová a třetí místo si vyběhala Dana Doleželová. Pravidelní čtenáři si jistě všimnou paradoxu v celkovém pořadí v této kategorii - byť sedm disciplín vyhrála Markéta Míčková, celkově obsadila čtvrté místo. Dodatečné body totiž soutěžící získávají za

Muži B se drželi názvu románu Karla Poláčka - bylo jich pět. A dva z nich byli velmi rychlí - vítěz Miroslav Slouka a druhý Aleš Bodlák dokázali stlačit čas pod 9 vteřin. Na třetí místo s mírným odstupem doběhl Josef Svedoník. I tak mu to stačilo na celkové vítězství, celkově druhý skončil Aleš Bodlák, třetí Hynek Janků.

Jako obvykle nejrychlejší nakonec - muži A. Nepříznivé počasí se podepsalo na účasti i v této jindy nabitě

své tretry na 7,72 s. Důstojným partnerem mu byl Pavel Konštický s časem 7,85 s. Na

invaze bratří Hnilů - první místo ukořistil Jiří Hnilo před svým bratrem Honzou. Třetí skončil

Desetiboj ženy A

Desetiboj ženy B

pravidelný medailista Jiří Jaroš. Sportovci jsou obecně družní a veselí. A rýmařovští desetibojaři se vždy snaží rozloučit s uplynulým ročníkem se stejnou vervou, s jakou bojují na sportovištích. Letos jsme se sešli v restauraci u Hrozna, po náročných

bojích jsme se občerstvili výborným guláškem s cibulí z kuchyně pana Dvořáka, čímž jsme nabrali síly k jedenácté disciplíně - tanečním kreacím v rytmu hudby Rudy a Standy do brzkých ranních hodin.

Jako každoročně musíme vyslo-

vit velký dík hlavní organizátorce Aleně Jurášové, která nese břímě zajištění celé akce, stejný dík patří i organizátorům jednotlivých disciplín a nakonec i všem účastníkům. Poděkování rovněž náleží městu Rýmařov, které tuto akci pro nejširší veřej-

nost finančně podporuje.

Doufáme, že se sejdeme v hojnějším počtu na startu dalšího ročníku, který bude zahájen v září cyklistikou v rámci Rýmařovské padesátky. Přijďte si vyzkoušet, jak jste na tom!

Výbor Rýmařovského desetiboje

Bednář zvítězil na mistrovství Moravy a Slezska

Ve dne 30. května se v Uherském Hradišti konalo mistrovství Moravy a Slezska v atletice. Nechyběl zde ani Rýmařovák Tomáš Bednář, který se vrací na závodní ovál po dvouměsíční pauze, zapříčiněné operací, již musel podstoupit. Tomáš se představil na své oblíbené trati 1500 m. Na start se postavila desítka běžců. Hned od startu bylo jasné, že se nepoběží rychlý závod. Tomáš se držel v čelní skupině, které od 400 m udával tempo. Na kilometru už měl vypracovaný desetimetrový náskok, který ještě do konce závodu navýšil, a s velkou rezervou vyhrál ve výsledném čase 3:53,18. Doběhl si tak pro titul mistra Moravy a Slezska. „S časem jsem spokojený, protože mě v posledních měsících trápilo zdraví a nemohl jsem trénovat naplno. Dělal jsem jen udržovací cvičení a doplňkové sporty, aby návrat k plnému tréninku nebyl tak těžký. Přípravu jsem zahájil teprve před pěti týdny, takže ještě musím něco dotrénovat, abych běžel podle svých představ,“ sdělil dojmy bezprostředně po závodu úspěšný atlet Tomáš Bednář. Je potěšující, že na sportovní aktivity tohoto závodníka každoročně přispívá i město Rýmařov.

JiKo

Foto: archiv T. Bednáře

Jesenický šnek pokračoval časovkou na Skřátek

První červnový víkend se již po čtrnácté sjeli cyklisté ze všech koutů republiky i ze Slovenska na tradiční časovku Na Skřátek. Od samého začátku je tento závod součástí seriálu závodů Jesenický šnek, který se jezdí v okresech Bruntál, Jeseník a Šumperk. V posledních pěti ročnících je také zařazen do seriálu závodů TOP ČEZ sport, a tak se jej účastní energetici ze všech regionů České republiky. Na závod již tradičně přijíždějí i hendikepovaní cyklisté, kteří absolvují tuto časovku jako součást Českého poháru.

Vítězové jednotlivých kategorií byli vyhlášeni ve Staré Vsi v pohostinství Dany Neshodové, kde našli cyklisté zázemí před nepříznivým počasím, jež závod doprovázelo. Z místních cyklistů se v kategorii B (30 až 40 let) umístil na druhém místě Petr Chaloupka, jezdící za SOK Kratochvíl, v ka-

tegorii C (40 až 50 let) obsadil Martin Vala z místního pořadajícího oddílu CK Stará Ves třetí příčku. Pořadající oddíl měl rovněž zastoupení v juniorské kategorii Lubošem Orságem. Ten skončil na druhém místě. Závodů se také zúčastnili i rekreační cyklisté, kteří časovku absolvovali s dítětem v sedačce nebo v přívěsném vozíku. Závod rovněž vlastní silou vyjela již podruhé sedmiletá Adéla Stržínková. Podrobné výsledky jsou k nahlédnutí na internetové adrese www.jesenickysnek.cz

Pořadatelé závodu by chtěli poděkovat všem, kteří se aktivně podíleli na hladkém průběhu závodu - dobrovolníkům z CK Stará Ves, rozhodčím Františku Horákovi a Františku Staňkovi, SVČ Rýmařov a skupině RoJaVa, bez které by závod snad ani neproběhl.

Foto a text: Karel Stržínek

Na Kubitárně závodili cyklisté

V neděli 24. května se ve Stráleckém údolí u Rýmařova na atraktivních lyžařských tratích Na Kubitárně konal tradiční závod horských kol. Zúčastnil se jej rekordní počet 139 startujících jezdců. Přes nepříznivou předpověď meteorologů se závod konal za poměrně slunečného a teplého počasí. O pohodovou a přátelskou atmosféru se již tradičně staral tým pořadatelů z Cykloklubu Stará Ves, za což jim patří poděkování. Konkurence byla v letošním roce obzvláště vysoká. Juniorský reprezentant Matěj Lasák a dvojice cyklistů z Baníku Ostrava na čele závodu předvedla divákům neuvěřitelně vysoké tempo.

Pořadatelé děkují všem partnerům závodu:

Autodědch, Cykloklub Stará Ves, Pekárna Rýmařov, SVČ Rýmařov, Lesy ČR, s. p., Lesní správa Janovice, M+M, Almon, SKI Klub RD Rýmařov a

AMIN:STAR
WINNING NUTRITION

Foto a text: Lukáš Vala

do 30. června 2009

AKCE 1 + 2/3*

* při zakoupení 2 ks zboží, 30 % sleva na levnější kus !

*Boutique
Chic & Style*

Husova 1334/4, 795 01 Rýmařov

prodejní doba: Pondělí - Pátek 9-12 13-17 hod. , Sobota 8-11 hod.

kalhoty - kabáty - bundy - společenské šaty - bižuterie - kabelky

BPdesign

reklama & propagace

**PŘÍJMEME
PRACOVNÍKA
PRO VÝROBU
REKLAMY**

- manuální zručnost - práce na PC
- řidičský průkaz B (grafika)

více na www.BPdesign.cz

KOSMETICKÉ A MASÁŽNÍ STUDIO

JANA RYŠÁNKOVÁ
VÁM NABÍZÍ SVÉ SLUŽBY

BARVENÍ ŘAS A OBOČÍ

ČIŠTĚNÍ PLETI

MASÁŽ OBLIČEJE, KRKU, DEKOLTU

ODSTRANĚNÍ CHLOUPKŮ

LÍČENÍ

MASÁŽ CELÉHO TĚLA

MASÁŽ KRČNÍ PÁTĚŘE

MASÁŽ ZAD

MASÁŽ RUKOU

MASÁŽ NOHOU

ZÁKAZNÍKY
OŠETŘUJEME
PO - SO

OBJEDNÁVKY
PŘIJÍMÁME NA TEL.:
606 314 153

DÁRKOVÉ KUPONY
V CENĚ:
200 Kč, 400 Kč,
600 Kč
Poliklinika,
Pivovarská 11
(přízemí), Rýmařov

PNEUSERVIS

FIRMY STANISLAV JUŘENA STANSPED

VÁM NABÍZÍ

MIMO JIŽ KLASICKY POSKYTOVANÝCH SLUŽEB
I NOVĚ PLNĚNÍ A ČIŠTĚNÍ AUTOKLIMATIZACÍ

- Momentálně dále nabízí slevu
na skladové zásoby
osobních pneumatik
zn. Barum
ve výši 35 %
(platí do
vyprodání
zásob)

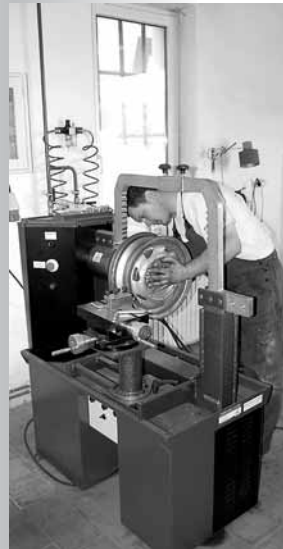
**Najdete nás na adrese:
třída Hrdinů 45, Rýmařov**

Provozní doba: Po - Pá 8⁰⁰ - 16⁰⁰

*V naléhavých situacích se lze na telefonu 774 950 041
dohodnout i jinak.*

Rozšíření služeb pro veřejnost

Od 1. 4. 2009 rozšiřujeme
nabídku služeb pro motoristy!

Nabízené služby:

- prodej motorových olejů
značky TEXACO
- výměna olejů
- rovnání poškozených litých
disků kol osobních automo-
bilů
- drobné karosářské opravy
- výměna tlumičů pérování
- výměna tlumičů výfuků
- výměna brzdových oblož-
ení, kotoučů
- výměna blatníků
- výměna svislých a kulových
čepů, ložisek kol, manžet
poloos
- výměna autoskel
- svářečské práce technologií
CO₂
- dobíjení a kontrola
autobaterií
- ostatní opravy po dohodě

Pracovní doba autoservisu:

pondělí - pátek 7 - 15 hodin

V případě nutnosti lze domluvit i individuálně

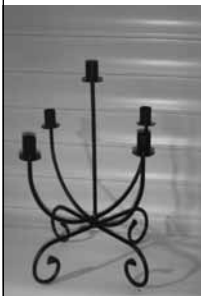
Příjem zakázek pro autoservis - tel.: 777 799 510

Pondělí - Pátek 7 - 17 hodin

**Na vaši návštěvu
se těší pracovníci naší firmy!**

KOVÁŘSTVÍ - ZÁMEČNICTVÍ

JIŘÍ HANSLIAN

- vjezdové brány,
branky
- kovové ploty
- vnitřní,
vnější zábradlí
- okrasné mříže
- reklamní panely
- bytové doplňky
- schodiště

Mříže na míru, okrasné a přitom bezpečnostní,
dle individuálních přání zákazníků,
zhotovíme v různých provedeních

KONTAKT:

Tel.: 554 230 045

Mobil: 723 773 363; 607 515 489

Fučíkova 125, 765 01 Rýmařov

Práce na PC

www.internetjob.cz/kov

Billiard-Pool-Bar-Caffé

Zveme vás k příjemnému posezení
nabízíme

- billiard
- karambol
- stolní fotbal
- skvělou kávu i sebou
- velký výběr alko a nealko nápojů

NOVĚ OTEVŘENO

náměstí Míru 16
centrum II. patro
Rýmařov

Soutěžní Aerobic Master Class 2009 v rámci republiky

V neděli 31. května bojovaly nejlepší závodnice z celé České republiky o mistrovské tituly v aerobiku. Do sportovní haly UK v Praze Hostivaři se sjelo přibližně 500 finalistek ze všech krajů naší republiky. Již samotná účast na tomto velkém finále je obrovským úspěchem a snem, který se některým závodnicím nikdy nesplní.

Postup do velkého pražského finále si musí děvčata tvrdě vybojovat v krajských kolech. V těchto postupových kolech závodí v každém kraji a každé kategorii přibližně 100 závodnic a do Prahy postupuje z každého kraje a každé kategorie jen 15 nejlepších. Závodnice SK Studio sport a zdraví byly letos dobře připravené a postup do Prahy si vybojovalo 7 děvčat:

Foto: archiv Studia sport a zdraví

1. kategorie:

Bára Kuzmíková (47.)

Klára Zifčáková (54.)

Miša Bršťáková (68.)

2. kategorie:

Naše dvě favoritky byly výborné, probojovaly se až do nejužšího finále:

Šárka Zapletalová (7.)

Tereza Krywdová (10.)

3. kategorie:

Jana Šandová (47.)

4. kategorie:

Zuzana Bučková (21.)

Rýmařovská děvčata cvičila nádherně a podala svůj maximální výkon, soupeřky však byly silné, a tak se nám letos na vysněné medaile nepodařilo dosáhnout. Trenérky byly s výkony děvčat i s hodnocením rozhodčích spokojené, potvrdilo se, že Rýmařovský aerobik se ve světě určitě neztratí, vždyť umístění děvčat v celorepublikovém žebříčku bylo výborné. Děvčata sice odjížděla z Prahy trochu zklamaná, ale s velkým předsevzetím, že musí ještě více trénovat, aby se v roce 2010 opět v Rýmařově zablýskla medaile z MČR.

Více na www.studiosportazdravi.cz.

Lydie Švédíková, předsedkyně SK

Soukromá řádková inzerce

Prodej

Prodám družstevní byt 3+1 na Revoluční ulici v Rýmařově.
Tel.: 724 249 562.

AutoFólie

prodej & instalace homologovaných autofólií s atestem

1. Snížení teploty interiéru vozidla	5. Autofólie je odolná proti tlakům a úderům.
2. 99% zabránění průniku UV záření.	6. Nižší riziko úrazu při havárii.
3. Podstatné snížení rizika oslnění.	7. Nový atraktivní vzhled.
4. Zvýšení pocitu soukromí.	

BPdesign
reklama & propagace
www.BPdesign.cz

Okružní 483/13
795 01 Rýmařov
tel.: 554 212 646
fax: 554 230 102
mobil: 777 212 696

Podhorská nemocnice
Člen skupiny AGEEL

Servis Nemocnice Rýmařov
Člen skupiny AGEEL

**STRAVOVACÍ PROVOZ
PŘI PODHORSKÉ NEMOCNICI A.S.**

**VÁM NABÍZÍ ZÁVODNÍ STRAVOVÁNÍ
I STRAVOVÁNÍ PRO JEDNOTLIVCE
V MODERNÍCH PROSTORÁCH JÍDELNY
ZAMĚSTANCŮ NEMOCNICE
NA PRACOVÍŠTI V BRUNTÁLE
I RÝMAŘOVĚ**

Nabízíme:

- ❖ denní menu
- ❖ výběr ze tří jídel + diety
- ❖ cena za menu + nápoj je 53,- Kč
- ❖ stravenky v prodeji v jídelnách provozu na pracovišti Bruntál i Rýmařov

**Bližší informace
na telefonním čísle 606 668 265.**

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 11. 6. 2009. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz.

Vyšlo dne: 19. 6. 2009. **Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 25. 6. 2009.** **Další číslo vyjde 3. 7. 2009.** **Grafická úprava novin a inzerce:** Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. **Cena 15 Kč**

Nezaspěte nabídku snů

O₂ Internet na celý rok jen za 500 Kč měsíčně
bez dalších poplatků za pevnou linku

Prodejna telekomunikační techniky
a služeb pro Telefónica O2 Czech Republic, a.s.

Jan Elšík
náměstí Míru 2 (vedle pošty I. patro)
795 01 Rýmařov
tel.: 554 230 485

Jan Elšík
ČSA 12 (100m od pošty)
785 01 Šternberk
tel.: 585 000 157

A *Telefónica* company

Více na www.cz.o2.com

Více možností.

O₂

Vždy něco navíc - akční bonusy !!!

Záruka - nízké splátky !

Prodloužená záruka.

Výkup vozidel i v úvěru nebo leasingu.

Výkup za hotové - peníze ihned na ruku!

Nejvýhodnější splátkový prodej !

AUTOLASÁK RÝMAŘOV

Těšíme se na Vás !
Po-Pá 8 - 17 hod.
So 8 - 12 hod.

Revoluční 26, 795 01 Rýmařov
autolasak@autolasak.eu
☎ 554 211 577

VYZKOUŠENÉ OJETÉ VOZY ŠKODA, VW, 1. MAJITEL, KOMPLETNÍ DOKUMENTACE, KOUPENO V ČR, SERVIS ZAJIŠTĚN

Ford S-MAX Titanium, 2.0 TDCi
103 kW, r.v. 2007

1. majitel, servis. kniha
439.900,- Kč

Peugeot 107 1.0i
50 kW, r.v. 2007

naj. 15 tis. km
159.900,- Kč

Š-Octavia III 1.6 Combi
75 kW, r.v. 2009

NOVÝ NEJETÝ VŮZ, KOMPLETNÍ DOKUMENTACE
419.900,- Kč

VW Passat 2.0 FSi
110 kW, r.v. 2006

1. majitel, servis. kniha
349.900,- Kč

Š-Roomster 1,2 12V STYLE
51 kW, r.v. 2008

nový vůz, naj. 12 tis. km
249.900,- Kč

Š-Octavia II, Combi 2.0 FSi
110 kW, r.v. 2006

xenon, klima, 6kvalt, servis
299.900,- Kč

Š-Octavia II 1.9 TDi, Combi
77 kW, r.v. 2006

serv. kniha, 1. majitel
239.900,- Kč

Š-Octavia 1.9 TDi ELEGANCE, 4x4, Combi
74 kW, r.v. 2002

klima, servis kniha
159.900,- Kč

OJETÉ VOZY - TOP STAV - DOBRÁ CENA - AKČNÍ SLEVY

Š-Octavia II 1.9 TDi, Combi
77 kW, r.v. 2005

1. majitel, tel., digi klima, servis kniha
209.900,- Kč

2 měsíce na naše triko!*

AUTOLASÁK RÝMAŘOV

GE Money Auto

* po zaplacení 3 splátek Vám 2 splátky vrátíme zpět

VW Passat 1.9 TDi Combi
96 kW, r.v. 2002

klima, kůže
189.900,- Kč

VW Polo 1.4 TDi
55 kW, r.v. 2000

klima, 4x airbag
119.900,- Kč

Hyundai Coupé 1.6 16V
85 kW, r.v. 2000

klima, ABS
109.900,- Kč

Kia Cerato 1.6LX
77 kW, r.v. 2005

naj. 35 tis. km, klima
169.900,- Kč

VW Golf V 1.6 LPG Goal
75 kW, r.v. 2006

1. majitel, LPG
249.900,- Kč

Peugeot 307 2.0 16V, 180 PS
130 kW, r.v. 2006

navigace, xenon, kůže
279.900,- Kč

Suzuki Grand Vitara 2.0 HDi
80 kW, r.v. 2004

klima, tažné, 1. majitel, servis
299.900,- Kč

Honda CR-V 4x4 2.0i
110 kW, r.v. 2004

klima, 4x4
289.900,- Kč

M-B Sprinter 311 CDI, 7 míst
80 kW, r.v. 2000

7 míst, valník
229.900,- Kč

Výhodné financování na počkání, od 0%.

Leasing & úvěr, pojištění

www.AutoLASAK.cz